

Naročnina listu: --
 Celo leto . . . K 10—
 Pol leta . . . 5—
 Četrt leta . . . 2.50
 Mesečno . . . 1—
Zunaj Avstrije: ----
 Celo leto . . . 15—
Posamezne številke
 -- 10 vinarjev. --

STRAZA

Inserati ali oznanila
 se računajo po 12 vin.
 od 6 redne petitvrste: pri
 večkratnih oznanilih velik
 --- popust. ---
„Straža“ izhaja v pon-
deljek in petek popoldne.
 Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo in upravnništvo: Maribor
 Koroška ulica. 5. — Telefon št. 113.

Neodvisen političen list za slovensko ljudstvo.

Z uredništvom se more govoriti
 vsak dan od 11.—12. ure popoldne.

Srditi boji pred Verdunom in Dvinskem.

Na avstrijskih bojiščih nobenih posebnih dogodkov. — Naš prestolonaslednik na italijanskem bojišču. — Italijani se tolažijo. — Kaj je Srbija hotela — Cadorna pred Verdunom. — Avstrijski podmorski čoln potopil francosko ladjo. — Rusi zasedli Teheran in Isbahan? — Kitajska zopet ljudovlada.

Ne prerokuj!

Koliko smo v tej vojski že prerokovali! Vsi brez izjeme, jeden v tem, drugi v drugem oziru. In navadno smo bili slabi preroki. Kar smo prerokovali, se ni zgodilo.

Vse je skraja mislilo, da bo vojska v par mesecih končana. Pri sedanjih modernih pripravah ni mogoče, da bi trajala dalje časa, tako smo modrovali. Toda prišlo je drugače. Po par mescih se še vojska niti prav začela ni. In potem smo za vsako spomlad in za vsako jesen prerokovali konec vojske, a ni je bilo. Mi smo se že odvadili prerokovanja, toda so še vedno ljudje, ki pravijo, da bo po letošnjih spomladanskih ofenzivah svetovna vojska končana. Čujemo ta glas, toda mi rečemo: Mogoče, mogoče tudi ne!

Nihče ni hotel prav verjeti, da bo Italija poslala nezvesta svojim 30letnim zaveznicam, in ne samo nezvesta, ampak celo sovražna. Kdor je poznal italijansko dušo in bil modrejši, njemu so se preroki smejali. In vendar! In ko so Italijani storili, kar jim je velevala njih nepoštenost, je marsikateri mislil, da sedaj ne zdržimo več navala tako številnih sovražnikov. Toda glej! Italijani še danes, ko je preteklo deset mesecev njih vojevanja, niti v Gorici niso. Danes je naša zavest moči tako velika, da se, recimo, ne bi nič vznemirili, ako bi še katera sosedna država nastopila proti nam. Razveselili bi se seveda novega sovražnika tudi ne, še manj pa ustrašili. Naše meje so na vse strani zavarovane in v nas je moč.

Že za lansko spomlad so preroki napovedali lakoto in glad. Ni tako, kakor v mirnih časih, to vemo in čutimo vsi. Ako bi dovoz za civilno prebivalstvo bil dovoljen, kakor zahteva „rajno“ mednarodno pravo, bi bilo lahko čisto dobro. Toda prerokovane lakote ni bilo lani, je ni letos, in ako ljubi Bog da, je tudi prihodnje leto ne bo, v slučaju, da še do istega leta ni miru.

Mnogokrat so vstali preroki in napovedali, da bo ta ali ona država sklenila posebej mir. Posebno

o Rusiji se je to večkrat pripovedovalo. Toda dozdej je samo Črnagora zaprosila za poseben mir, ko so naše čete zavzele Lovčen in Cetinje in zaprle pot za vsak dovoz. Čisto naivno je misliti, da bo Rusija, razven ako bi se kaj posebnega, izvanrednega dogodilo, zapustila svoje zaveznice. To še sedaj pri Italiji ni več mogoče, ki je glede poštenosti napram prijateljem precej širokovezna.

Veliko se je prerokovalo tudi o revolucijah in še več se je upalo na nje. Mi smo vedno svarili pred takimi iluzijami, ki so vselej imele svoj izvor v nezanesljivih privatnih poročilih, ter opozarjali, da nam more pomagati le lastna moč in vstrajnost do zadnjega. Kje pa je danes v vojaško organiziranih državah revolucija sploh mogoča? Nikjer, niti v Italiji, niti v Rusiji, niti drugod. Proti bajonetom je revolucija nemogoča. Razmerje med Ameriko in Nemčijo je bilo skrajno napeto. Prihajali so preroki in prerokovali vojsko. V tem se zamota Wilson v mehiške nemire, in napetost med Nemčijo in Ameriko je izgubila polovico svoje nevarnosti.

Črnogledi Slovenci vstajajo ter prerokujejo, da bo nam Slovencem v narodnostnem oziru še slabo. Kaj še! Kako je bilo začetkoma vojske? In je mnogo. Vzdržati je treba, pogum imeti ter se zavedati svojih pravic. Preroki, če niso od Boga poslani, pa so od zla.

Zakaj je Tirpitz odstopil?

Nemški mornariški minister veliki admiral pl. Tirpitz je bil poseben zaupnik cesarja Viljema. Njegov odstop je vzbudil mnogo pozornosti. Na Nemškem ste se takoj po njegovem odstopu pojavili dve struji: ena se zavzema za Tirpitz, druga za državnega kancelarja Bethmann-Hollwega. Ti dve skupini si glede akcije podmorskih čolnov niste povsem edini.

Državni kancelar zastopa s svojo strujo mnenje, da se naj boj podmorskih čolnov vrši sicer z vso

doslednostjo, vendar pa strogo v mejah dosedanjih nemških izjav. Naj se torej omeji pred vsem le na oborožene trgovske ladje, ki pa se jih naj potopi brez predhodnega svarila. Državni kancelar smatra, da je to stališče potrebno z ozirom na možnost mirnega sporazuma z Ameriko in z ozirom na odnose napram nevtralnimi državam.

V nasprotju s stališčem državnega kancelarja in njegove struje, zagovarja Tirpitzova struja, ki so jo v Berlinu krstili za „strujo neomejenega torpeda“, najostrejšo in najbrezobzirnejšo uporabo podmorskih čolnov proti vsem trgovskim ladjam, ki so v službi sovražnih držav ali pa, ki hočejo s svojo plovo koristiti sovražnikom.

V dvoboju Bethmann-Hollwega proti Tirpitzu je zmagal prvi, ker bi kot državni kancelar rad obvaroval Nemčijo novih vojnih zapletljivosti in — novih sovražnikov.

Spor med Tirpitzom in državnim kancelarjem, ki je za sedanj čas še posebej značilen, se je prenesel tudi v nemški državni zbor, ki sedaj zboruje. — Velike stranke so namreč podale svoje izjave v obliki predlogov glede podmorskega boja. Iz teh izjav je razvidno, da je nemški parlament za čim ostrejšo in najbrezobzirnejšo uporabo podmorskih čolnov.

Narodnoliberalni poslanci predlagajo: Ker se Anglija ne bojuje samo proti oboroženi sili nemške države, ampak je istočasno z brutalno kršitvijo mednarodnega prava in nasilstvom nad nevtralnimi sklenila najbolj brezobzirne odredbe, da Nemčiji zabrani preskrbo z živili in surovinami in nemški narod zmaga z lakoto; dalje, ker je Nemčija, če neomejeno in brezobzirno vodi podmorsko vojno, v stanu, pomanjkanje prostora na angleških ladjah tako povečati, da bo izdatna preskrba angleškega ljudstva z živili in surovinami otežkočena, če ne morda tudi popolnoma onemogočena, in se tako za Nemčijo lahko doseže hitrejši in zmagovit konec vojne, zato naj državni zbor sklene naprositi državnega kancelarja, da z drugimi državami ne sklene nobene po-

LISTER.

Časopisje.

Dr. —t—. V Avstriji imajo največji upliv dunajski časopisi, kar ni nič čudnega, ker je Dunaj politično središče naše monarhije. Čudno pa je to, da so vsi količkaj ugledni dunajski listi v rokah bogatih židov. Le trije dnevniki so v krščanskih rokah, krščansko-socialna: „Reichspost“, Wolffovo glasilo: „Ostdeutsche Rundschau“ in prejšnje Verganijevo glasilo, sedaj last posebnega konsorcija: „Deutsches Volksblatt“. Pokojni prestolonaslednik je imel naročene: „Fremdenblatt“ in omenjene tri dnevnike. Za to se je menda tudi raznesla bajka, slična stoterim drugim bajkam, da so Wolffovci imeli zveze z Belvederjem. Za časa pokojnega prestolonaslednika so se morali začeti v uredništvo „Fremdenblatta“ sprejemati tudi krščanski časnikarji. V uredništvih listov, izdanih od židov, se nahajajo sami židovski časnikarji. Vse narodnosti so pri teh listih zastopane, tudi Hrvat, le mi Slovenci ne, ker nimamo židov. S tem pa nečemo izreči nobenega obžalovanja, ampak se vzdržimo vsake sodbe.

Kako je v tem oziru v drugih državah, koliko

arijskih in koliko nearijskih uredništev je pri njih, nam je neznano, ker se dosedanje štatistike še tega predmeta ne dotikajo. Saj še je iz statistik v mnogih nam manj znanih državah težko razbrati, kateri listi so katoliški, socialdemokratski in svobodomiseln, kamoli bi naj vedeli za lastnike in sestavo uredništev. Kakor se pri centralnih državah nismo ozirali na to okolnost, tako se ne bomo tudi pri ententi.

Italija: V Italiji je še 40 odstotkov analfabetov, za to je časopisje glede števila in razvoja na nizki stopinji. Najboljši, tehnično dovršeni italijanski list je izhajal v — Avstriji, znani tržaški „Piccolo.“ Dolgo let je zastrupljal ne samo avstrijske Italijane, ampak tudi obmorske Slovence, ki niso spregledali in videli italijanske nevarnosti. Za Istro in Dalmacijo je bil do koncem zadnjega stoletja prvi evangelij, še le polagoma je prišla emancipacija. „Piccolo“ je imel dva vira, odkoder je zajemal istočasno, italijanski tiskovni urad in uredništvo „Neue Freie Presse.“ Tako je isti dan imel najnovejše vesti iz nemškega, a tudi romanskega sveta. Zadnja leta je imel tudi natančna poročila o balkanskih dogodkih, seveda barvana tako, kakor je bilo v interesu italijanske vlade.

Italijanski listi so zelo podkupljivi. To izvira iz ekonomskih razlogov. Inseratni del je pri laških listih zelo pičel, za to se list ne more sam vzdrževati, ampak vzdržujejo ga vlada, banke, korporacije ali bo-

gati zasebniki. Laški listi spadajo v politično trgovino.

Ne sicer državnopravno, toda geografično postavljamo pred italijanske liste tudi vatikanske. Vatikanski organ je Osservatore romano. Katoliški listi so: Voce della Verita v Rimu, Osservatore cattolico v Milanu, Liberta cattolica v Neapolju, Eco d'Italia v Genevi. Socialdemokratski list, ki se posebno sedaj veliko imenuje, je Avanti. Liberalni listi so: Popolo romano, Popolo d'Italia, Tribuna, Messaggero, vsi v Rimu, Corriere della Sera in Secolo v Milanu. Katoliška revija je Civiltà cattolica. Vladni list je Giornale d'Italia, vladna poročevalnica Agenzia Stefani.

Rusija: Peter Veliki je ustanovil leta 1703 prvi ruski časopis Vjedomosti v Moskvi. Sedaj steje Rusija kakih 180 dnevnikov, najbolj razširjen je petrogradski Novoje Vremja. Oblasti so časnikom nasprotne ter jim delajo ovire, kjer morejo, in sicer cenura, politične oblasti in policija.

Ruska vladna poročevalnica je Petr. Telegr. Agentura. Na Ruskem so zelo razširjene mesečne revije, ki so na drugi strani zopet velika zavarovnica za knjigotrštvo.

Francija: Francoski časniki so drugače urejeni, kakor naši. Prvo mesto zavzema: senzacionalnost. Politični članki ne pridejo na prvo mesto, razven v par izključno političnih listih, kakor: Intrasi-geant, Autorité, Temps in Journal des Debats. Ako

godbe, ki bi nam znala omejevali neomejeno porabo podmorskega orožja, ampak naj dela na to, da se v vojnem ozemlju tudi v trgovski vojni, razun samo proti osebnim parnikom, ki prevažajo samo osebe, od nemške strani podmorsko orožje tako rabi, kakor to odgovarja tehnični posebnosti tega orožja.

Predlog konservativcev se glasi: Državni zbor naj kancelarju poda sledečo izjavo: Ker Angleška skuša naš narod zmagati z zaprtijo in izstradanjem in ker je s tem raztegnila vojno preko oborožene sile tudi na vse civilno prebivalstvo, zato moramo proti Angleški uporabljati vsa svoja vojaška sredstva, da jo tudi mi pobijamo v njeni prehrani in ljudski moči. Za ta namen pripravno sredstvo more služiti pred kratkim razglašena izjava državne vlade o podmorski vojni le tedaj, če se zagotovi praktično učinkujoča izvedba, ki bo odgovarjala posebnosti tega orožja.

Centrum je stavil sledeči predlog: Ker se je podmorski čoln izkazal kot učinkovito orožje proti angleškemu vojevanju, zato državni zbor izraža svoje upanje, da se bo pri pogajanjih z zunanjimi državami, ker uporaba podmorskih čolnov v mednarodnem pravu še ni urejena, varovala svoboda v rabi tega orožja.

Nemška vlada označuje nacionalnoliberalni-konservativni predlog za škodljiv, ker vzbuja domnevanje, da se hoče parlament vmešavati v kompetenco vojskovodij, katerim pristojajo odločitve o načinu bojevanja. Z ozirom na razpoloženje nemške javnosti pa je nemška vlada očitno pripravljena, akceptirati resolucijo centra. Ako se posreči strmoglavit konservativni in nacionalnoliberalni predlog ter dobiti večino za predlog centra, bo tudi tu zmagalo stališče državnega kancelarja, kakor je zmagalo v sporu z velikim admiralom Tirpitzom.

Nemški državni zbor je v sredo, dne 22. marca, pričel razpravljati o prvem branju proračuna. Pred sejo se je vršilo posvetovanje klubovih načelnikov, v katerem se je sklenilo, da se bo razprava o predlogih glede podmorskega boja izločila iz razprav plenuma državne zbornice. Vprašanje podmorskega boja se bo razpravljalo prve dni prihodnjega tedna v državnozbornski budgetni komisiji.

Kakor je posneti iz poročil velikih listov in iz razpoloženja, ki je nastalo v Nemčiji po Tirpitzevem odstopu, utegne ves spor, ako se državni kancelar ne bo znal ugodno izmuzniti, imeti dalekosežne posledice. V času, ko bide Nemčija dve veliki bitki: pri Verdunu in pri Dvinskem, se bo bila prve dni prihodnjega tedna tudi v nemškem državnem zboru, oziroma v parlamentarni budgetni komisiji, ostra politična bitka. Nekateri listi celo namigavajo, da se radi odstopa admirala Tirpitz utegne omajati stališče Bethmann-Hollwega in njegovega ministrstva. Iz osebnega spora lahko pride do kabinetne krize, ker nacionalnoliberalna in konservativna stranka, na kateri se sedanja vlada naslanja, gotovo ne bo od svojega stališča glede podmorskega boja odstopila. — V Nemčiji torej stojijo sedaj pred velevažnimi notranje-političnimi dogodki.

Tirpitz bivši nasprotnik podmorskih čolnov.

Celih 19 let je deloval Tirpitz na čelu nemške bojne mornarice. On je pravzaprav ustvaritelj seda-

nje moči nemške vojne mornarice. „N. F. P.“ pravi, da je Tirpitz pred vojsko napram Angliji zastopal stališče, da se naj obe državi na morju kolikor mogoče ojačite, da boste potem obvladali svetovno trgovino.

Zanimivo je, da je bil veliki admiral Tirpitz se ob izbruhu sedanje vojske nasprotnik podmorskih čolnov. Njegov ideal je bil: kolikor mogoče mnogo velikih bojnih ladij, velikanov-dreadnoughtov. Še moderne oklopne križarke mu niso bile posebno priljubljene. Tirpitz je bil tudi nasprotnik majhnih podmorskih bojev, ter je zastopal stališče, da je treba nemško mornarico tako ojačiti, da bo v stanju, na odprtem morju se spustiti v odločilno bitko s sovražnim brodom. Kljub Tirpitzovemu naziranju so v Nemčiji od leta 1901, ko so Francija, Anglija, Rusija, Italija in Zedinjene države začele graditi podmorske čolne, sledili temu vzgledu in so leto za letom spustili v morje vedno večje število podvodnikov.

Toda ko je čoln „P 9“ pod poveljstvom kapitana Weddigena dosegel izvanredne uspehe in se je slava podmorskih čolnov vedno bolj razširjala, je tudi Tirpitz — spremenil svoje naziranje glede podmorskih čolnov. Tirpitz se je že več kot eno leto neprestano trudil, da pomnoži število podmorskih čolnov. V nemških ladjedelnicah so noč in dan gradili podmorske čolne po najmodernejšem vzorcu. In moč tega podmorskega orožja bi bil Tirpitz sedaj rad v boju zoper Angleže popolnoma izrabil, a moral je — iti. . .

Polnoletnost in starostna meja.

Kakor znano, se je s cesarsko naredbo z dne 12. oktobra 1914 po delni odredbi, ki vsebuje 73 točk (§) dosedaj je prav glede roka razglasenja smrti (kake izgubljene ali pogrešane osebe) spreminilo. S to odredbo so se spremenila tudi določila glede družinskih pravic (mladletnih, nezakonskih otrok, varuštva in kuratele) kakor tudi dedna pravica. Posebna podrobna določila se bodo uredila z ozirom na posamezne slučaje. V gotovih slučaih se bo lahko po novi novi pridobila polnoletnost, še poprej, ko doseže dotična oseba 18. ali 20. leto. Seveda so merodajne raznovrstne osebne razmere.

Zgodovina o določitvi starostne meje ali polnoletnosti je zelo zanimiva. Dočim se danes lahko doseže polnoletnost v različnih starostnih dobah še pred 24. letom, opazimo v starogermanskem pravu samo eno starostno mejo: namreč mejo med zrelo in nezrelo starostno dobo. Dočim se dandanes pri sklepanju zakonov ne gleda mnogo na to, ali sta osebi, ki se poročita, dosegli zrelo starostno dobo in se v mnogih slučajih niti starišev ali postavnih varuhov več ne vpraša za dovoljenje, je bilo po starogermanskem pravu v tem oziru čisto drugače. Ako so stariši ali varuhi dali po tem pravu tudi dovoljenje za moštitev, vendar se s t m niso odpovali svoji očetovski ali varuški oblasti, ampak so imeli v družinskih kakor tudi gospodarskih rečeh tako dolgo nadzorovalno oblast nad njimi, dokler ni dotična oseba dosegla pravilne starostne meje.

Razlika glede starostne meje je bila pri posameznih germanskih rodovih zelo velika. Nekateri rodovi so imeli n. pr. v 8. stoletju določilo, po katerem so lahko močno razvite osebe dosegle polnoletnost že z deseto zimo, pri drugih z 12., pri zahodnih Frankih z 14. zimo; Ripuarijci pa so meli določilo, da se lahko mlađeni ali mladenka proglasita za polnoletne še le s 15., v nekaterih germanskih mestih pa je bila starostna meja določena na dovršeno 18. leto. V Augsburgu je v 10. in 12. stoletju bilo določeno 20. leto, kot meja med nezrelo in zrelo starostno dobo. Okrog l. 1270 pa se je skoro za vse germanske rodove upeljala enotna starostna meja z dovršenim 25. letom. Postava je velevala, da očetova moč nad otrokom, četudi je dosegel 25. leto ugasne še le tedaj, ko je odšel od hiše: pri sinovih, ko so si ustanovili lastno gospodarstvo, pri hčerkah pa, ko so se omežile.

Ko pa se je tudi v severni Evropi po večini sprejelo rimsko pravo, (po l. 1495), se je tudi do tedaj veljavno osebno pravo predrugačilo po rimskem vzorcu.

Od tega časa je več stoletij bila starostna meja splošno določena za oba spola 25. leto. L. 1811 pa je Avstrija šla za eno leto nazaj in tako je pri nas polnoleten tisti, ki je dopolnil 24. leto, v Nemčiji pa velja od l. 1900 21. leto, v Švici od 1907 20. in v Franciji v novem času 21. leto.

Za člane vladarskih hiš (tudi knežjih rodbin) so v veljavi izjemna določila. Tako so n. pr. v naši vladarski hiši polnoletni tisti princi, ki so dopolnili svoje 18. leto. Dosedaj je veljalo tudi pravilo, da so smela sodišča, kot varuška oblast že dosedaj v posebno nujnih slučajih, če so n. pr. starši umrli in ni bilo pri hiši gospodarja, najstarejšega sina proglasiti za polnoletnega.

Vojaški domovi.

Niti invalidom, niti človeški družbi bi bilo ustruženo, ako bi vojni invalidi po vojski dobivali le državno podporo in samo od nje živeli. Za to se že sedaj misli na to, kako bi se invalidom po vojski omočilo, da bi se njihove moči ne razrušile in ugonobile v brezdelju, ampak, da bi se pripravilo njihovemu zdravstvenemu stanju primerno opravilo. Eden izmed tozadevnih predlogov je, da se ustvarijo za kmečke in delavske invalide vojaški domovi. Vsak invalid bi naj dobil proti zmerni odškodnini svojo hišico z majhnim posestvom ali z majhnim sočvnatim oziroma cvetličnim vrtom, tako da bi lahko izhajal in si morebiti ustanovil z lahkoto tudi svoje lastno ognjišče.

Ti načrti na Nizje Avstrijskem, kjer ima kršćansko-socialna stranka deželno upravo v svojih rokah, niso ostali samo zračni gradovi, ampak se blizajo tudi svojemu uresničenju. Dunajska mestna občina bo ustvarila celo naselbino s 700 vojaškimi domovi. Denar je zagotovljen, kmalu se bo začelo zidati. Nžjeavstrijski deželni odbor pa je kot prvi obrok dal 4 in pol milijona kron na razpolago, da se sezidajo vojaški domovi tudi za kmečke invalide. Vsak kmečki invalid dobi svojo hišico s primernim posestvom. Tako se je misel o vojaških domovih začela

ni nič senzacionalnega, pa pride na prvo mesto povest ali zanimiva črtica.

Najbolj znan katoliški časnik je L'Univers, a najbolj razširjen La Croix. Katoliška revija se imenuje Correspondant, katoliški družinski list Revue Mame, ilustriran časnik Illustration in katoliški tednik Le Semaire religieuse.

Najbolj razširjen list pred vojsko je bil: Petit Parisien s poldrugim milijonom odjemalcev, za njim Petit Journal. Znani časniki so: Temps, Matin, Journal des Debats, vsi republikanski. Figaro in Gaulois sta nacionalistična ter več ali manj katoliška. Libre Parole je antisemitičen, Intraseigneur in Lanterne radikalna.

Listom na Francoskem dajejo življenje in smer politične osebnosti, z njimi se listi dvigajo in padajo. Francoski politiki navadno podpisujejo svoje članke. Veliko je vredna tudi oblikostna oblika in polemična prožnost.

Kakor na Italijanskem, se tudi na Francoskem kupujejo na ulici, več kakor naročajo.

Anglija: Za nas je malodane neverjetno, ko slišimo o velikanski razširjenosti nekaterih listov. Daily Mail in Daily Express imata nad 1 milijon odjemalcev, nekateri drugi listi kakor Times, Daily Telegraph, Standard blizu milijon. Nasproti vladi še varujejo listi svojo neodvisnost, ne tako nasproti kapitalu, to pa zaradi tega ne, ker so postala časniarska podjetja važna in dobičkonosna kapitalizacija,

katerih se denarni mogoci nočejo več ogibati.

Pokojni kardinal nadškof Herbert Vaughan je bil velik pospešitelj katoliškega časnikarstva. Njegova lista sta bila Tablet in Dublin Review, ki še tudi sedaj razglašata katoliška načela.

Brzobjavna poročevalnica, koje se poslužuje angleška vlada, je: Reuter Telegram Company Ltd. Ustanovil jo je nemški žid Julius Reuter, ki je postal l. 1871 baron de Reuter.

Konservativni listi: The Daily Mail, The Daily Telegraph, The Standard, The Morning Post, The Pall Mall Gazette, The Evening Standard, The Globe; liberalni listi: The Daily Express, The Daily News, The Daily Chronicle, The Tribune, The Morning Leader. Vobče so konservativni listi uglednejši. Times je unionistično glasilo.

Severna Amerika: Ima zelo razširjeno časopisje v vseh jezikih. Glavna vrlina ameriških listov je: hitro poročanje. Za to pismeni dopisi igrajo le majhno ulogo. Vse mora iti potom brzobjava in brzoreka. Skoro vsi časniki so včlanjeni pri Associated Press, ki je na celem svetu največja časniarska poročevalnica. Vsi časniki dajejo svoja najnovejša poročila Associatedi, ki jih potem poroča nadalje. Za poročila izda letno 2 milijona dolarjev, dividende ne izdaje nobene, ampak uporablja čisti dobiček za razširitev svojega podjetja.

V New-Yorku in Chicagi so časniške palače najsičajnejše zgradbe. World ima v New-Yorku 18-

nadstropno palačo.

Najuglednejših listov stane številka 2—3 cents. Nedeljske izdaje obsegajo 50—60 strani.

Po zadnji statistiki (l. 1900) je bilo v Severno-ameriških državah 248 katoliških časopisov. Vodilni ameriški listi izhajajo v New-Yorku in so: World, New-York Times, New-York American and Journal, Sun, New-York Herald, Evening Post; v Ameriki najbolj obračunata sta Tribuna in Times.

Slovenci izdajajo v Ameriki tri politične in enabožen list.

Neka posebnost modernega časa so časniške izrezovalnice. Recimo, da se hočeš nagio poučiti o sedanjem stanju ženske volilne pravice ali o davčnih predlogih za obrestovanje in plačevanje vojnih dolgov ali o najnovejših biologičnih spisih i. t. d. Vsedeš se, napišeš svojo željo in jo odpošlješ na dunajsko izrezovalnico „Observer.“ V kratkem dobiš cel zavoj časniških izrezkov o zaželenem predmetu. Kajpada proti plačilu. Izrezovalnice so naročene na sto in sto časnikov, iz katerih izrežejo vse članke in člančice, ki se nanašajo na ta ali oni predmet. Izrezovalnice so za uredništva, pisatelje, govornike, učenjake in znanstvene amaterje velika udobnost. V Nemčiji obstoji več izrezovalnic in sicer v Berlinu: Argus, Berliner lit. Bureau, Freyer; v Breslavi: Schustermann; v Lipsiji: Kreichauf; v Baselu: Schweiz. Echo der Presse.

v Avstriji najprej na Nizje Avstrijskem udomačevati. Upamo, da bo kmalu tudi drugod dobila skrb za invalide izraza v praktični obliki.

Italijansko bojišče.

Zadnje dni na italijanskem bojišču ni bilo posebnih dogodkov. Italijani so nehali z ofenzivo, ker so videli, da je ves napor zaman. Naši so v tolminskem ozemlju dosegli lepe uspehe. General Cadorna ter ministra Salandra in Sonino so odpotovali v Pariz, kjer se bodo vršila velika posvetovanja četverosporazumovih vojskovodij in diplomatov.

Prestolonaslednik na italijanskem bojišču.

Prestolonaslednik je pretekle dni obiskal našo soško in koroško fronto.

Italijani se tolažijo.

Ob Soči so pričeli Italijani dne 13. marca s peto ofenzivo, ki je pa trajala tokrat samo pet dni, in se je dne 17. marca klaverno končala, kajti vsi italijanski napadi so bili kljub velikanskim žrtvam brezuspešni. Italijani so morali ustaviti svoje napade in dogodilo se je nekaj, česar italijanski vrhovni poveljnik Cadorna gotovo ni pričakoval — naše čete so začele uspešno napadati italijanske postojanke. Dne 17. in 18. marca smo prodirali čez cesto Selo—Ciginj in zahodno od Sv. Marije ter ujeli 925 Lahov. Istočasno je bil sovražnik tudi na Mrzlem Vrhu vržen iz svoje dobro utrjene postojanke, zbežati je moral do kraja Gabrije. Ujeli smo tukaj 283 Lahov. Tudi na gorovju Romben ob koroški bojni črti smo odvzeli sovražniku važno postojanko ter ujeli 226 Italijanov.

Italijansko časopisje skuša sedaj omiliti laške neuspehe ter označiti izgubo italijanskih postojank ob Soči kot prostovoljno umikanje italijanskih čet.

List „Secolo“ zagotavlja, da to manekostno umikanje ne vsebuje ničesar vznemirljivega, marveč je modra in previdna odredba italijanskega armadnega vodstva, da se zabranijo nepotrebne žrtve in človeške izgube.

Slično piše tudi list „Corriere della Sera“, toda s pristankom, da so Italijani prostovoljno zapustili postojanko ob Soči, češ, ostali so na tolminskem hribu tako dolgo, dokler so hoteli. Ker pa so Avstrijci pomnožili svojo artilerijo severno od Tolmina, je prepustilo armadno poveljstvo Avstrijcem te prednje postojanko, ki meri 500 metrov.

Pač slabša tolažba za italijansko javnost, ki čaka nestrpno na padec Gorice.

Lah v Parizu.

Generalissimus Cadorna je že v ponedeljek, dne 20. t. m., odpotoval v Pariz k posvetovanjem o splošnem ofenzivni. Ministra Salandra in Sonnino pa odpotujeta v soboto, dne 25. marca, v Pariz.

Italijanska zbornica.

Italijanska zbornica je zadnje dni obravnavala različne slučaje „oproščenja.“ Veliko „oproščencev“ se nahaja v vojaških pisarnah, bolnišnicah, municijskih tovarnah, v fabrikah, stoječih pod vojaškim varstvom, pri aprovizacijskih poslih itd. Nastala so cela podjetja v namen, da se lahko dosežejo „oproščenja.“

Rusko bojišče.

Da bi razbremenili Francoze pred Verdunom, so Rusi na dveh mestih svoje ogromne evropske fronte pričeli z ofenzivo: pri mestu Uščičko in pri Dvinskem. Naši so morali dne 19. marca obmorno postojanko pri Uščičku radi silne ruske premoči zapustiti. Od tega časa ni o bojih pri Dnjestrju nobenih važnih poročil. Ob Strypi in Korminu so Rusi dne 21. marca sicer napadali, a so bili odbiti. Z ogromno silo so se Rusi navalili na Hindenburgovo armado v prostoru med Rigo in Naroškim jezerom. Boji so izredno srditi. Ruske izgube so po nemških poročilih naravnost ogromne. Rusi so le južno od Naroškega jezera dosegli mal uspeh in so potisnili Nemce nekoliko nazaj. Očividno je cilj ruske ofenzive: Vilna. Ruska fronta, kjer se vrši ofenziva proti Hindenburgu, je široka 350 km.

Boji pri Uščičku.

Dne 19. t. m. so Rusi z vso silo napadli Uščičko in naši so se morali umakniti. Pod kakimi težavami in s kako drzno hrabrostjo se je to izvršilo, o tem pravi uradno poročilo: Sinoči (dne 19. t. m.) se

je izpraznila po šestmesečni hrabri obrambi v razvaline razstreljena mostna utrdba severozahodno od Uščička. Četudi se je posrečilo Rusom v prvih jutranjih urah razstreliti 100 metrov široko vrzel, je vsa trajala z osemkratno premočjo napadena posadka ne glede na vse izgube še sedem ur v najljutejšem ognju topov in pehote. Šele ob 5. uri popoldne se je odločil poveljnik polkovnik Planckh, da izprazni popolnoma porušene utrdbe. Manjši oddelki in ranjenci so se prepeljali s čolni na južni breg Dnjestra, kmalu so pa morali vsled osredotočenega sovražnega ognja opustiti prepeljavanje čez reko; hrabri četi cesarskih dragoncev in saperjev je ostala le ena pot, če se niso hoteli pustiti njeti: prebiti se je morala na severni breg Dnjestra skozi po sovražniku močno zaseden kraj Uščičko k našim četam, vgnježenim na višinah severno od Zaleščikov. Pohod skozi sovražne postojanke se je posrečil. V varstvu noči je pripeljal polkovnik Planckh tu svojo hrabro četo k našim prednjim stražam severozahodno od Zaleščikov, kamor je došla danes (dne 20. marca) zjutraj. Boji za mostno utrdbo pri Uščičku ostanejo v povestnici naše brambne sile slaven list za vse čase.

Cesar slavi junake.

Cesar je v posebnem brzojavu čestital slavnim branilcem naše utrdbe pri Uščičku.

Pri Naroškem jezeru.

Pri Naroškem jezeru so se Nemci umaknili za par tisoč metrov, da se izognejo objemovalnemu ognju Rusov.

Vpoklicli v Rusiji.

Iz Petrograda poročajo: Vsi dijaki, rojeni leta 1895, ki niso bili prebrani, ter v letih 1895 in 1896 rojeni delavci Putilovih tovarn ter letnika 1915 in 1916 opolčenja, so bili vpoklicani.

Putilove tovarne.

Putilove tovarne v Petrogradu so prišle v državno upravo.

Francosko bojišče.

Velika borba za Verdun se nadaljuje. Nemci sicer polagoma prodirajo proti Verdunu, a o skorajšnjem padcu te silne francoske trdnjave ni govora. Dne 20. marca so Nemci severo-zahodno od Verduna dosegli zopet znaten uspeh, ko so zasedli močno zgrajene francoske postojanke severoizhodno od Avocourta (na zahodnem bregu Moze). Dne 22. marca so nemške čete zasedle francoske utrdbe na višinah pri Haucourtju (južno-zahodno od Avocourta). Nemci ogrožujejo s svojimi topovi skoro vse železnice, ki vežejo Verdun z ostalo Francijo.

Francози imajo baje pred Verdunom 27 divizij (13 armadnih zborov), ki štejejo približno 400.000 vojakov. Moč nemške armade pred Verdunom ni natančno znana. Poroča se, da so tudi deli avstrijske armade prišli Nemcem pred Verdunom na pomoč.

V francoskem parlamentu.

Španski časnikar Henriquez Liquivado, ki se je delj časa mudil v Franciji, opisuje svoje utise, katere je dobil v francoski zbornici, sledeče:

Bil sem ravno takrat v zbornici, ko je francoski poslanec, ki je znan kot prijatelj Nemčije in ki se trudi za zblizanje Francije z Nemčijo, stavil interpelacijo na vojnega ministra Gallienija. Na Gallieniju ni bilo opaziti nobenega znaka bolehavosti, čeprav se je reklo, da odstopi zaradi bolezni. Francoski socialisti niso bili prav nič zadovoljni z izjavami vojnega ministra Gallienija. Po končani seji so me tam predstavili Briandu, katerega sem vprašal, kakšna je njegova sodba glede položaja pri Verdunu.

Briand mi je rekel, da smatra položaj pri Verdunu za zadovoljiv in spremeniti bi se utegnil le v toliko, da bodo začeli Francozi napadati Nemce pri Verdunu. Nato je Briand še tudi povdarjal izborne razmere, ki vladajo med Francijo in Španijo, ki bodo obstojale še tudi v bodoče. Govoril sem nato še tudi z nekaterimi drugimi francoskimi poslanci in visokimi častniki, ki so se glede konca vojske soglasno izrazili, da mora biti vojska letos končana in da ne sme trajati še tudi tretjo zimo.

Na vprašanje, je-li Francija še vedno misli zasedi Alzacijo in Lotaringijo, so vsi zmigali z ramami. Splošno se smatra v Franciji za nekaj nemogočega, da bi se sklenil posebej mir z Nemčijo. Ves francoski narod upa, da bo v kratkem sklenjen mir, tudi med politiki je dosti moč, ki tudi upajo, da bo prišlo v kratkem do miru. K temu je prištevati v prvi vrsti finančnega ministra Ribota. Na vprašanje, kam da je izginil Caillaux, se mi je rekel, da je

odpotoval neznano kam. On čaka na začetek mirovnih pogajanj, kajti takrat ga bo Francija nujno rabila.

50 letalcev bombardira Zeebrügge.

Po angleškem poročilu je dne 20. marca bombardiralo belgijsko od Nemcev zasedeno mesto Zeebrügge 50 francoskih, belgijskih in angleških letalcev. Nemci imajo v Zeebrügge postajo za pomorska letala.

Pred Solunom.

Kakor smo že poročali, so se dne 17. t. m. pred Solunom, blizu jezera Dojran, spoprijele naše in sovražne patrulje. Francozi so udrli zahodno od Dojranskega jezera nekoliko naprej, a naši topovi so sovražnika takoj pregnali. V ponedeljek, dne 20. marca so pri Gevgjeliju trčile francoske kavalerijske patrulje ob naše prednje straže. Vršil se je le kratek boj. Francoske in angleške izgube morajo biti precejšnje, ker so dne 21. marca spravili v Solun 186 ranjenih vojakov.

Atenski „Patris“ poroča iz Soluna, da so se prasko pri Gevgjeliju nadaljevale dne 21. marca cel dan. Naše čete skušajo zavzeti kraj Masikor (južno od Gevgjelija).

Bombe na Valono.

Dne 21. marca so pripluli naši zrakoplovci nad Valono, zadnje italijansko opirališče v Albaniji, in so vrgli več bomb na vojaška poslopja in na druge v vojaškem oziru važne naprave. Obmetavali so z bombami tudi italijanske ladje, ki so zasidrane v pristanišču. Izbruhnili so več požarov in je bilo opaziti tudi več razstrelb. Kljub temu, da so Italijani ludo obstreljevali naša pomorska letala, so se vrnili vsi naši zrakoplovi nepoškodovani.

Turška bojišča.

Rusi v Perziji in v Kavkazu.

„Daily Telegraph“ poroča iz Rima: Govori se, da je ruska armada prekoračila perzijsko mejo v smeri na Bagdad, druga armada pa se hitro bliža v smeri proti Mosulu. Armada, ki je zasedla Erzerum, je razdeljena v tri kolone, katerih ena koraka proti Trapezuntu, druga proti Erzincjanu, tretja pa v smeri na Karput (zahodno od Muša). Druga v Atini izkrcana brambna moč je dospela pred Trapezunt, čegar obkoljevanje se je začelo. Vse te armade so znatno ojačene in zadostno preskrbljene s topovi in municijo.

„Neue Züricher Zeitung“ pa nasprotno poroča: Vojni položaj na Kavkazu se obrača za Turke sedaj na bolje; posrečilo se jim je v glavnem ustaviti rusko prodiranje. Turki se pripravljajo sedaj na protiudar. Dospela so znatna ojačenja. Zlasti so Turki nadomestili pomanjkanje težke artilerije.

Turčija ne proizvede za mirnimi pogoji.

„Frankfurter Zeitung“ javlja:

Ententini listi so v zadnjem času dobivali iz Aten vesti, da Turčija poizkuša poizvedeti za mirovne pogoje svojih sovražnikov. Sedaj pa poroča list „Secolo“ iz Londona, da tamošnji krogi sicer ne izključujejo, da Turčija kaj takega ne stori, vendar za enkrat uradni krogi v resnici še ničesar o tem ne vedo.

Rumunija.

Hujskanje v Dobrudži.

Iz Bukarešte se dne 22. marca poroča:

Dogodki v Dobrudži vzbujajo v Bukarešti splošno pozornost, ker je jasno, da hočejo četverosporazumovi agitatorji z umetno agitacijo doseči spor med Bolgari in Rumuni, t. j., bolgarsko prebivalstvo hočejo ti tajni in plačani agitatorji z nasilstvi nahujskati k upor. Namen te hujskarije je jasen: Četverosporazumovi priganjati bi radi, da bi Bolgarijo izzvali in tako spravili Rumunijo na stran četverosporazuma in jo zapletli v vojsko. To obžalovanje v redno hujskarijo, ki jo v mirno mislečih krogih obsojajo, vodi po naročilu francoskega poslanika njegov zet, prefekt v mestu Silistria. Ta mož se pri izvrševanju ententinih naročil poslužuje najbolj nizkotnih sredstev, da bi bolgarske kmete izzval k upor in jih zapeljal k nasilstvom. V rumunskih krogih se smatra kot nekaj nezaslišanega, da se da uradnik rumunske vlade od tujega poslanika v taki meri izrabljati.

Bolgarija in Rumunija.

Sofija, 22. marca.

„Utro“ objavlja pogovor s finančnim ministrom Tončevim glede razmerja Bolgarije do Rumunije. Minister je izjavil:

„Dokaz, da so odnosi med obema državama najbolj prijateljski, spričuje dejstvo, da je rumunski poslanik Derussi dobil navodila, naj poda bolgarski vladi odločilno izjavo, da si Rumunija želi, da bi tudi v bodoče ostalo pri dosedanjih prijateljskih odnosih. Da to svojo željo rumunska vlada še bolj potrdi, je svojemu poslaniku naročila, naj prične s pogajanjem glede rešitve gospodarskih vprašanj. Derussijeve izjave je bolgarska vlada sprejela z velikim zadovoljstvom.“

Rumunija in mi.

Bukareški list „Ziua“ piše:

Listi, ki so prijazni četverosporazumu, napadajo zadnji čas neprestano avstro-ogrsko oblasti, ker delajo rumunskim kurirjem, ki potujejo skozi avstro-ogrsko ozemlje, težave. Napram temu se opozarja, da ravnajo avstro-ogrsko oblasti dobesedno samo po onem merilu, po katerem je meril pred enim letom rumunski finančni minister Emil Costinescu, ko so avstro-ogrski in nemški diplomati potovali skozi Rumunijo.

Kaj je Srbija hotela.

Ministrski predsednik Pašić je po poročilu lista „Pester Lloyd“ izročil svoječasno četverosporazumu spomenico, v kateri zahteva Srbija za svojo udeležbo v vojski: Bosno, Hercegovino, Banat, Bačko, Hrvatsko, Slavonijo, Kranjsko z Ljubljano vred, Istro s Trstom, Dalmacijo z Zadrom do Dubrovnika in Sev. Albanijo z Dračem vred. Kotor bi naj dobila Črnagora, posest Škadrpa pa še je ostala sporna med Črnogoro in Srbijo.

Zaradi „Tubantie“.

Nemška vlada je končno in precizno izjavila, da, kakor so dokazale preiskave, nemške mornarice ne zadene nobena krivda na potopu. Nizozemska vlada se bo baje sedaj obrnila do Anglije za pojasnitev radi potopa „Tubantie“.

Avstrijski podmorski čoln potopil angleško ladjo.

V Sredozemskem morju, kakih 200 morskih milj od Malte, je avstrijski podmorski čoln potopil angleški parnik „Coquette.“ Moštvo s kapitanom vred — 15 mož — se je na dveh čolnih rešilo po osem dnevnih napornih vožnji na tripolitansko obal. Sedem mož so na to Beduini ujeli.

Portugalska.

Portugalska vlada izjavlja, da ni zaplenila 88 nemških ladij, kakor se je poročalo, ampak samo 65. Druge nemške ladje so deloma že prej ušle, ali pa so jih nemški mornarji uničili.

„Times“ poroča iz Lizbone dne 22. marca, da je portugalska vlada razglasila tri važne vladne odredbe: 1. Vojni minister se pooblašča, da sme poklicati pod orožje vse letnike, katerih vpoklic se mu zdi potreben. 2. Vsi moški od 19. do 45. leta, ki so pri prejšnjih prebiranjih bili nesposobni, morajo še enkrat k prebiranju. 3. Častniki, ki še niso dovolj stari, a so bili prečasno upokojeni, se zopet vpokličejo v službovanje.

Nemiri na Portugalskem.

Predsednik ljudovlade je radi nemirov ukinil ustavo. Delavei in pristaši kraljevske vlade so nezadovoljni, da se Portugalska udeleži vojske. Draginja je po celi deželi velika.

Delavski mirovni kongres.

Predsedstvo ameriške strokovne zveze, ki je sedaj najmočnejša strokovna organizacija na svetu, je razposlalo delavskim organizacijam okrožnico, v kateri priporoča, da naj bi se sklical delavski kongres za svetovni mir. Med drugim izvajajo: „Ker je blaginja meddnih delavcev vseh dežel v veliki meri odvisna od mednarodnih odnosov, zahteva pravičnost, da se na svetovno-mirovnem kongresu v prvi vrsti ozirajo nanje. Delavstvo mora vstrajati na tem, da se prizna blaginja ljudi kot najvišje načelo v mednaro-

dnih odnosih.“ Haaško razsodišče in več ali manj uveljavljeni mednarodni običaji naj bi se razvili v stalno splošno veljavno uredbo. Diplomacija se mora demokratizirati, da bodo delavne ljudske množice dobile upliv na mednarodne odnose. — Čas in kraj kongresa se v okrožnici ne omenjata.

Kitajska zopet ljudo 1 da

Novi Jork, 22. marca.

„Assoziated Press“ poroča iz Pekinga, da je kitajski ministrski svet sklenil, da se monarhija zopet opusti in se zopet ustanovi ljudovlada.

Politične vesti.

Nemški poslanec Naumann o vojni. Poslanec v nemškem državnem zboru Friderik Naumann je priredil v Pragi predavanje o sedanjih vojni in nje posledicah. Med drugim je rekel: Nikdo ne more za sedaj reči z gotovostjo, kaj more ta vojna prinesiti v bodočnosti za Avstro-Ogrsko in Nemčijo. Kajti s to vojno se dovršuje posebna perijoda svetovne zgodovine in začenja ob enem nova, ki jej oblike samo slutimo. V obrisih vidimo Anglijo v veliko ožjem kontaktu s svojimi kolonijami, Ameriko silno obogateno po vojni med evropskimi narodi, povsem na novo orientirano Rusijo in Francijo, in med njima Srednjo Evropo, ogroženo od vseh strani, navezano samo na se in postavljeno pred alternativo: ali da deluje dalje ali da ločena pade v odvisnost od zapada in izhoda. Mislimo, da Srednja Evropa izbere prvo možnost, da se Nemčija v bodočnosti ožje zveže z Avstro-Ogrsko; a k temu pripada v prvi vrsti vojna konvencija. Ali sedaj ni več čisto militarnih vprašanj, ker je vsako tako vprašanje spojeno z vprašanjem prometa, in tehnike ter gospodarskih sil. Po izkustvih iz zadnje vojne morata zato zavezniški državi urediti železnika, finančna in živežna vprašanja. Mirovna pogajanja bodo v glavnem pogajanja o svetovnem trgovskem prometu. Naša želja, da zopet dosežemo dobre trgovske odnose, ne bi imela nade do uresničenja, ako bi vsak zaveznik deloval posebej, ako osrednji vlasti ne veste točno že poprej, kaj morate ukrepati in zahtevati skupno. Resnica je, da so se toliko z avstrijske, kolikor z nemške strani izražali važni pomisleki proti srednje-evropski gospodarski zvezi. V Avstriji so se bali konkurence razvite nemške industrije. V resnici pa razširjenje gospodarskega področja vedno pomenja napredek za industrijo in možnost specializiranja, ki jo prinaša seboj razširjeno trgovsko področje, nadomestuje škodo nekaterih obrti, orientiranih po krivih naziranjih. Vrhutega ustvari pomanjkanje delavnih sil prehodno dobo brez posebne poostrene konkurence.

Graški „Deutscher Verein“ je imel prošli petek svoj letni občni zbor, ki mu je predsedoval kot društveni predsednik rektor graške univerze dr. pl. Klemensiewicz. Na tem občnem zboru se je sprejela naslednja resolucija: Društvo pozdravlja na svojem letošnjem občnem zboru pred vsem junaško armado zveznih držav in njene voditelje, ki so s svojimi slavnimi čini na vseh bojiščih znali pridobiti zmago častljivim zastavam monarhije in tako zagotoviti srečno bodočnost zveznih držav. Društvo stoji na strogo avstrijskem stališču in zahteva zato jasno, prijateljsko in trajno razmerje z Ogrsko, priznavajoč brez pridržka nje državno samostojnost, toda tudi upoštevajoč v polni meri monarhijo utrjuje gospodarske potrebe Avstrije. Iz istega vzroka zahteva društvo tesno gospodarsko zvezo z nemško državo v svrhu skupne carinske in trgovinske politike napram danes sovražnemu inozemstvu in ugotovitev gospodarskega in političnega pojma srednje Evrope v svrhu zagotovitve trgovinske poti centralnih vrasu proti izhodu. Opirajoč se na vojne izkušnje — katerih vojaško izkoriščanje mora ostati prepuščeno poklicanim mestom, — zahteva društvo zgradbo ustave v smislu najstrožje državne enotnosti in odklanja zato vsa federalistična stremjenja ter razširjenje avtonomije dežela. Smatra pa posebno stanje Galicije kot neobhodni predpogoj za to. Društvo smatra za neobhodno potrebno gospodarsko politiko, ki bo združevala meščanske in kmečke interese, upoštevala kmečki stan, trgovino, obrt in industrijo ter varovala konsumirajoče prebivalstvo izkoriščanja in vednega navijanja cen. V tem vidi naravnost eno najvažnejših nalog bodočnosti, ker bi bil drugače v tem času največ trpeči srednji stan prepuščen popolnoma osiromašenju. Vojna mora prinesiti napredek srednje in fine industrije, katerega težka industrija in veleposestniki ne bodo mogli več ovirati. Društvo pozivlje nemške poslance, naj z vsemi sredstvi pospešujejo misel v nemškem taboru združene avstrijske enotne stranke. Zato pozivlja društvo dosedanje poslance, naj delujejo na to, da se doseže združenje vseh nemških ljudskih

elementov, od katoliških konservativcev pa do socialnih demokratov, kakor se je to že zgodilo pri drugih narodih.

Akcija za slogo strank v Dalmaciji. Predsednik dalmatinskega deželnega zbora dr. Vicko Ivčević je pozval one politike, katerim je bilo nedavno na Dunaju naloženo, da pripravijo vse potrebno za narodno kooperacijo, na sestanek, ki se vrši dne 18. aprila ob 10. uri dopo dne. Na sestanku se dogovore o korakih, katere morajo napraviti v svrhu složnega dela naroda in njegovih predstavitev v vsi vprašanjih, katera se tičejo interesov naroda in dežele. — Kakor jasno, se seveda ne bode obrab na kooperacijo vseh dalmatinskih strank, niti vseh političnih oseb, ker bi to bilo hrvatski politiki bolj v kvar kakor v korist. Po naših informacijah se bodo razdružile vse stranke razven pravaška stranka.

Avstro-ogrsko banka. Prihodnji teden se vrši na Dunaju sja generalnega sveta avstro-ogrsko banke. V tej seji se bo razpravljalo o položaju na denarnem trgu. Zdi se, da ni gotovo, če se bo sploh stavljal predlog za znižanje obrestne mere. Skoro gotovo se bo vstrajalo pri dosednji obrestni meri 5%, katera se vzdržuje na vseh večjih denarnih trgih. Radi otvoritve po ružnice avstro-ogrsko banke v Belgradu, so storjeni vsi potrebni koraki, le čas otvoritve še ni določen.

Novi žitni nakup v Rumuniji. Tudi politično zelo važno je sledeče uradno poročilo: Pogodba zaradi nakupa novih žitnih zalog se je dne 21. marca podpisala.

Četrto nemško vojno posojilo je doseglo, kakor poročajo, že 14 milijard mark.

Dogovor Danske z Francijo glede uvoza in izvoza. Zveza danskih industrialcev in trgovcev je sklenila z francosko vlado pogodbo o izvozu in uvozu, kakršnja že obstoji med Dansko in Anglijo in po kateri se zveza obvezuje, da blago, ki ga bo uvažala iz Francije, ne bo izvažala dalje v Nemčijo.

Raznoterosti.

Papež in mirovna pogajanja. Italijanska revija „Nuova Antologia“ priobčuje članek pod naslovom „Papež in bodoči mirovni kongres“. Njprej polemizuje proti nekemu spisu prjšnjega rimskega župana Nathana, ki je hotel, da bodi papež izključen od udeležbe na mirovnem kongresu. Rinskemu vprašanju se je možno prav lahko izogniti. Opo-rekanje, da papež ni poklican v to, da bi se udeleževal pogajanj, ker poseduje le duhovno in ne posvetno oblast, ni veljavno, ker bodoči kongres ne bo razpravljajl samo o vprašanju moči, marveč tudi o najvišjih interesih človeštva. Na Nathanovo porogljivo zahtevo, da bi se morali eventualno pritegniti tudi duhovni glavarji drugih ver, je odgovoriti, da so nemški cesar, angleški kralj in ruski car najvišji dostojanstveniki tozadevnih cerkev. — Tudi če ne mislimo, da je članek inspiriran direktno od sv. Stolice, vendar si smemo domnevati, da je pisan po intencijah vatikanskih krogov. Izjava, da se bo možno rimskemu vprašanju izogniti, priča o plemenitem čutstvovanju sedanjega papeža, ker noče ovirati prizadevanj za dosego miru radi vprašanja, ki je zanj tako neizmerno veliko. To priča, da gre papežu pri vseh njegovih mirovnih akcijah res le za ta cilj brez vsakih postranskih namenov. To je res knez miru, ki zaslučuje, da se mu v spoštovanju klanja svet.

Kardinal Gotti †. V Rimu je umrl v visoki starosti 82 let kardinal Gotti. Bil je redovnik iz reda bosonogih karmelitarjev. Dolgo vrsto let je poučeval na mornariški kadetnici v Genevi matematiko in prirodslojve. Leta 1895 ga je imenoval papež Leon XIII. za kardinala in nekaj let pozneje za prefekta kongregacije „Propaganda fide“ (za razširjenje vere). V tej lastnosti si je stekel za katoliško cerkev nevenljivih zaslug.

Dr. Janez E. Krek. Največji slov. socialni politik. Spisal Peter Rogulja. Cijena 50 filira. U Zagrebu 1916. Tisek kr. zemeljske tiskare. To je naslov velikoformatni brošuri, katero je spisal šefurednik zagrebskega dnevnika „Novine“, Hercegovac Peter Rogulja. Razprava je tem zanimivejša, ker je bil pisatelj tudi priden obiskovalec socialnih kurzov na Sv. Joštu, odkoder se je pričela regeneracija in zjedinjenje hrvatsko-slovenske katoliške omladine. Tam se je razpravljalo o vsem: o verskih problemih, o gospodarstvu, o politiki, filozofiji, narodni pridnosti, in kjer se je snovalo na stotine

načrtov, podprtih z zlatimi mladeniški ideali. Vsakdo bo z veseljem in tudi s koristjo prečital brošurico.

Duhovniške vesti. Č. g. Anton Stergar, provizor v premesni župniji sv. Magdalene v Mariboru, je imenovan župnikom istotam.

Junaški vojni kurat. Že od pričetka svetovne vojske se je nahajal na bojišču vojni kurat Kisling v Würzburgu na Bavarskem. V najhujšem dežju krogel, ne meneč se za lastno varnost, je spravljaj iz bojnega meteža na varne prostore ranjene častnike in vojake. Ko je spravil z nadčloveškim naporom nekega težko ranjenega vojaka iz bojnega meteža na varno, si je pri tem opraskal roko in si zastrupil svojo kri. Zdravniška pomoč je prišla zanj prepozno in tako je izdahnul ta vojaški duhovnik svojo junaško in plemenito dušo kot žrtev svojega poklica v bolnišnici v Reichenhallu.

Odlikovan poštar. Pavel Krulej, nadpoštar v Trbovljah, je odlikovan s častno kolajno za 40letno zvesto službovanje.

Prestavljen je podpolkovnik Raktelj Božidar od 9. pp. k 40. pešpolku.

Žalostna obletnica. V sredo, dne 22. marca je minulo leto, odkar je padla trdnjava Przemyśl Rusom v roke. Hrabra posadka še sedaj v daljni tujini željno čaka na sklep miru, da se povrne v domovino. — Rusi niso bili dolgo v posesti Przemyśla, kajti že dne 3. junija 1915 so ga morali zopet prepustiti Avstrijcem.

Seznam pogrešanih vojnih ujetnikov. Vojno ministrstvo (oddelek za sestavo ujetniških seznamov) je izdal 1. seznam onih vojnih ujetnikov-Avstrijcev, katerih vojaško krdelo ali domači kraj radi pomanjkljivih podatkov v seznamu tujih držav, kjer so ujeti, niso bili natančno označeni. Seznam obsega 260 st ani; vpisanih je 13.000 ujetnikov-Avstrijcev, ki se nahajajo v raznih sovražnih deželah. Ta seznam se dobi pri c. kr. državni tiskarni na Dunaju (Staatsdruckerei) za ceno 66 vinarjev en izvod.

Varstvo mladine. Generalni poveljnik v Monakovem je izdal važne odredbe: Mladini pod 17. letom se ne sme prodajati nobenega tobaka, najmanj pa cigarete. Kadenje mladine po ulici je pod kaznijo prepovedano. Tudi v gostilno po 9. uri zvečer ne sme mladina pod 17. letom, tudi v spremstvu odrastlih ne. Še manj pa sme mladina pod 17. letom v kinematograf, ako ni izrecno določeno, da je predstava tudi za mladino primerna. Odlok pravi: Pred blagom naše mladine morajo pasti vsi drugi oziri. Listi pišejo, da bodo teh odredb posebno veseli stariši in vzgojitelji. Ta odločni general-poveljnik pa je šel še dalje. Nastopil je proti umazani literaturi in prav na drobno naštel, katerih knjig, brošur in slik mladina ne sme videti v izložbah, kaj šele dobiti v roke. Tudi plakate za kinematograf je vzel pod strogo vojaško oko. Slik plakati ne smejo prinašati, ampak samo tiskani vspeled. Dovoljeni so umetniški plakati.

Srednješolcem prepovedano — nositi pisane čepice. Naučno ministrstvo naznanja, da je prepovedano nositi dijakom srednjih šol razne pisane čepice, kakoršnje so si nabavili dijaki srednjih šol že pred nekaj mesci.

Učitelji za Srbijo. Ker je upeljala avstrijska uprava po vsej Srbiji splošno šolsko obveznost, je ustanovljenih v Srbiji veliko število novih ljudskih šol. Za šolske ravnatelje bodo imenovani častniki-invalidi, za učitelje pa podčastniki-invalidi, ki morajo biti zmožni v govoru in pisavi srbskega, nemškega in ogrskega jezika. Tozadevne prošnje, opremljene z dokazili glede primerne predizobrazbe, je vložiti na pristojno etapno vojaško poveljstvo.

Zvišanje deželni doklad na pivo. Z Dunaja se poroča, da namera cela vrsta dežel po vzorcu Češke, ki je dobila zato cesarsko dovoljenje, na podlagi pogovorov, ki so se pred kratkim vršili v Brnu, zvišati deželne doklade na pivo. Gornjeavstrijski deželni odbor je že sklenil kot izredno vojno doklado na pivo zvišati deželni davek za hektoliter piva za 3 K 40 v. Cesar je sklep gornjeavstrijskega dež. odbora že potrdil.

Kam se je obračati za semensko žito? C. kr. žetveni komisar g. R. Petrovan na mariborskem okrajnem glavarstvu nam poroča, da se naj vsi tisti, ki rabijo jaro žito za seme (pšenico, rž, ječmen, oves itd.) obračajo nanj. V prošnji se naj navede vrsta in količina semenskega žita, ki ga prošnik potrebuje. Prošnji se naj priloži potrdilo občinskega urada, da dotični res potrebuje semenskega žita. G. Petrovan ima svojo pisarno na okrajnem glavarstvu v Mariboru II. nadstropje, soba št. 13.

Bel kruh na Ogrskem. S 1. aprilom je ogrska vlada zopet dovolila prodajo belega kruha in peciva. **Vojaški konji za poljska dela.** Vojaško poveljstvo v Gradcu naznanja, da more prepustiti za poljska dela le prav neznatno število konj, tako, da bode moralo odbiti večinoma vse tozadevne prošnje. Kdor torej nima potrebne priprave, da bi mogel pravočasno izvršiti pomladanska poljska dela, mora to javiti po dotičnem županstvu na pristojno c. kr. okrajno glavarstvo.

Oprostitev gozdarskih delavcev. Mariborsko okrajno glavarstvo nam naznanja, da je vsled posredovanja poljedelskega ministrstva vojno ministrstvo dovolilo, da se gozdarski delavci, ki so potrebni pri delih za dobavo drvešnega lubja (za usnjarske svrhe), lahko oprostijo vojaške službe. Obenem pa se za taka dela dajo lastnikom gozdov na razpolago tudi vojni ujetniki ali vojaški oddelki in če mogoče tudi konji za pripravo. Vojno ministrstvo je izdalo v svrhu vlaganja tozadevnih prošenj, posebne tiskovize, ki se dobijo pri okrajnih glavarstvih. 1 komad stane 1 K. Čas za vlaganje teh prošenj je še samo do 31. marca. Gozdarji podvzajate se!

Vpijanljive pijače in vojni ujetniki. Notranje ministrstvo je prepovedalo dajati vpijanljive pijače vojnim ujetnikom gostilničarjem, kavarnarjem in zasebnikom. Prestopek se kaznuje s 15dnevnim zaporom ali z 200 K denarne globe.

Olajšani predpisi glede vojnih ujetnikov-poljskih delavcev. Poljedelsko ministrstvo je izdalo na okrajne politične oblasti nove olajševalne predpise glede uporabe vojnih ujetnikov za poljska dela. Političnim oblastim se naroča, da morajo nemudoma in najpozneje v treh dneh odpisati vse prošnje za vojne ujetnike, ki se jih rabi za poljska dela, na deželni posredovalni urad za dela v Gradcu. Kar se tiče hrane in stanovanja vojnih ujetnikov-poljskih delavcev, je naročeno političnim oblastim, da se morajo po možnosti ozirati na krajevne razmere dotičnega kraja ter se tozadevne prošnje ne smejo kratkoma odbiti, ampak jih morajo predložiti deželni politični oblasti. Strogo se prepoveduje, na brezvestni način izkoriščati vojne ujetnike in z njimi slabo ravnati, kajti izkušnja uči, da morajo vsled tega trpeti naši vojni ujetniki, nahajajoči se v sovražnem ujetništvu, ako naši delodajalci z tukajšnjimi ujetniki slabo ravnajo. Nadalje se določa, da varščine ali kavčije ni treba položiti v gotovini, ampak da tudi zadostuje hranilna knjižica. Političnim oblastim je naročeno, da tisti, ki uporabljajo vojne ujetnike za poljska dela, ne bo imel težkoč pri dobavi krušne moke, krompirja in fižola itd. za prehrano vojnih ujetnikov. Dosedaj se je zahtevalo za vsakih 10 mož vojnih ujetnikov po enega stražnika; odslej naprej bodo pa tudi v tem oziru dovoljene olajšave. Poljedelsko ministrstvo želi, da bi tudi letos zlasti občine prosile za vojne ujetnike. Po možnosti naj občina nastani vse vojne ujetnike-delavce v enem poslopju, kjer bi pa to delalo težkoče, zlasti v goratih krajih, je dovoljeno, da so nastanjeni vojni ujetniki-delavci tudi v manjših skupinah. Pri presojanju vseh teh vprašanj se morajo ravnati politične oblasti po načelu, da se mora podpisati z vsemi možmi in sredstvi poljedelstvo, ki je dandanes največja opora države.

Vporaba vojnih ujetnikov v Nemčiji. V Nemčiji so zaposleni vojni ujetniki sledeče: 86.000 vojnih ujetnikov je zaposlenih pri občekoristnih delih, kot: gradnji cest, mostov itd., 339.000 vojnih ujetnikov opravlja poljska dela in 244.000 jih je pa zaposlenih v raznih tovarnah, rudnikih in v drugih industrijskih podjetjih, 250.000 vojnih ujetnikov pa gradi in popravlja porušene hiše, ceste in pota v izhodnem delu Prusije.

Velikanski dobički pri petroleju. Avstrijska petrolejska industrija je letos razdelila med svoje delničarje neverjetno visoke dividende — 50% ali 100 K. V lanskem letu je znašala dividenda samo 20 odstotkov. Ne čudimo se torej, če je stal koncem lanskega leta 1 liter petroleja 70 vin.

Savinjska dolina. Hmeljarsko društvo v Žalcu ima svojo 36. glavno skupščino v nedeljo, dne 26. t. m. ob 3. uri popoldne v občinski pisarni v Žalcu po sledečem sporedu: 1. Letno poročilo. 2. Poročilo pregledovalcev letnega računa. 3. Sajeenje maka in lanu na opuščena hmeljišča. 4. Razgovor o sedanjem položaju hmeljarstva v obče. 5. Nasveti.

Promet z oljem in mastjo. Nova cesarska naredba določa promet z rastlinskimi in z živalskimi oljem ter z mastjo sledeče: Od dne 23. marca naprej sme samo osrednja družba za olje in mast na Dunaju, I. Stubenring, naročevati iz inozemstva razno olje in mast, ne pa posamezna oseba ali posamezna društva. — Slično odredbo je izdala tudi ogrska vlada.

Prisilno varčevanje mladih delavcev. Svetovna vojna je mladino že od 16. leta naprej spravila do dobrega zaslužka. Posebno v Nemčiji ima izredno visoke zaslužke. Nezrela mladina pa je ta obili

denar dostikrat tako rabila, da je bilo njeno zdravje in nrvnost v nevarnosti. Vrhovni poveljnik v pruskim Markah je zato odredil, da se mladini pod končanim 18. letom od tedenskega zaslužka ne sme izplačati več kakor 18 mark in k večjemu še eno tretjino višjega zaslužka; ostanek mora delodajalec naložiti v hranilnico, da bo mladi delavec ali delavka po končani vojni imela nekaj premoženja.

Pozor pri vojnopoštnih pošiljkih! Kakor se je ugotovilo, se pošiljatelji vojnopoštnih zavitek v največ slučajih ne ravna po določbi že opetovano razglašeneh pog. jev razpošiljanja, naj se v zavitek vložijo prepis naslova, radi česa je nemogoče dostaviti take zavitke, ki dospajo na namembni kraj brez naslova. Vsled tega se s tem primerno opozori občinstvo na dotično določbo, po kateri se mora v lastnem interesu neizogibno ravnati.

Izvoz mnogih izvoznih predmetov iz Avstrije je prepovedan. Ministrstvo je izdalo odredbo, s katero se prepoveduje izvoz mnogih avstrijskih izvoznih predmetov kot izvoz žita, stročnic, moke, otrobov, riža; krompirja, ps. v. večje pasmi, mleka, jajc, živinskih, konjskih, svinjskih, telečjih, ovčjih in kozjih kož, ma-ti, namiznega olja vsake vrste, vina, piva, lesa, premoga, rud, kovin, barvil, strojil, bombaža, lanu, konoplje, jute, svile, kavčuka, usnja vsake vrste, vsake vrste železa, pločevine, izdelkov iz železa, zdravil, zdravniškega orodja, vžigalic, razstreljivnih snovi, grojil in krmil vsake vrste.

Uporaba govejega mesa za kaznilnice prepovedana. Pravosodno ministrstvo je odredilo, da bodo dobivali odslej naprej kaznjenci v kaznilnicah namesto govejega mesa meso morsk. h. rib. Od te določbe so izvzeti bolni kaznjenci.

Velikonočni pirhi prepovedani. Kakor v lanskem letu, bo tudi za letošnje velikonočne praznike izdalo štajersko cesarsko namestništvo odredbo, s katero bo tudi za letos prepovedano barvati jajca za velikonočne pirhe.

Trositi cvetlice na ceste in pota prepovedano. Nižjeavstrijsko cesarsko namestništvo je odredilo, da se ob priliki svečanosti ne smejo trositi cvetlice na ceste, pota in ulice. Slično odredbo bo izdalo tudi štajersko cesarsko namestništvo.

Ogri mojstri v skrivanju žita. V ogrskem mestu Debrečin in v bližnji okolici je našla policija v enem dnevu 218 vagonov žita, ki je bilo poskrto v skednjih, v zemeljskih jamah, v ledenicah in še celo v posteljah itd. Najdene poskrte žitne zaloge so zaplenjene v prid države.

*** Dražba občinskih lovov.** V smislu postave 7. dne 21. avg. 1906, § 15, drž. zak. št. 5 ex 1907, se bodo po javni dražbi oddala spodaj navedena občinska lovstva ozemlja za dobo 6 let, t. j. od dne 1. julija 1916 do dne 30. junija 1922, v najem in sicer po izklicnih cenah sledeče: V pondeljek, dne 27. marca t. l., ob 11. uri predpoldne, na Vranskem v pisarni občinskega zastopa, občine: St. Jurij ob Taboru po izklicni ceni 150 K, Gomilsko 61 K, Prekope 120 K. V torek, dne 28. marca t. l., ob 9. uri predpoldne, v Šmarju pri Jelšah, v pisarni tržke občine, občine: Sv. Ema po izklicni ceni 140 K, Lemberg 10 K, Nezbiše 14 K, Šmarje pri Jelšah, okolica 100 K, Ponikva 285 K, Roginska gorca 121 K, Slivnica 80 K, Zibika 33 K, Sladkagora 60 K, Žusem 30 K, Tinjsko 30 K. V četrtek, dne 30. marca t. l., ob 8. uri zjutraj, v Laškem trgu, v pisarni tržke občine, občine: Dol 80 K, Sv. Lenart ob Laškem 102 K, Laški trg 12 K. V petek, dne 31. marca t. l., ob 9. uri dopoldne, v Celju, v pisarni okrajnega glavarstva, občine: Dobrna 424 K, St. Jurij ob južni žel. okolica 2000 K, Kalobje 100 K, St. Peter v Savinjski dolini 200 K, Frankolovo 200 K, Svetina 280 K, Dramlje 115 K in Višnjavas 250 K. Vsak dražitelj najemnine mora pred dražbo izklicni ceni primeren znesek v gotovini ali v vrednostnih papirjih kot gotovino založiti. Najvišji dražitelj mora takoj stroške dražbe, enoletnemu najemninskemu znesku primerno kavčijo v gotovini ali v vrednostnih papirjih, enoletno najemnine, potem za kolekovanje pogodbe po lestvici II potrebni znesek za kolek založiti. Obsega vsakega posameznega občinskega ozemlja je razviden tuuradno, ter se bo tudi pred dražbo posebej naznanil. Pripomni se, da, če bi po sklepem odloku nastali morebitni prizivi ali v smislu te postave se pojavil prirastek ali odpadki občinskega ozemlja, se pri dražbi dosegla najemnine v razmerju površine dorastla ali odpadka poviša ali zniža. C. kr. okrajno glavarstvo mora ta dražbeni akt potrditi.

Zopetno zvišanje cen za milo. Na Dunaju je imela te dni zveza tovarnarjev za izdelovanje mila sejo, v kateri se je pretresovalo vprašanje glede zopetnega zvišanja cen za milo. Pred vojsko je stal meterski stot mila 60 do 80 kron, ali kilogram 60 do 80 vinarjev, sedaj pa že stane meterski stot mila 400 kron, ali kilogram 4 krone. N

še gotovo, če bo vlada dovolila, da se zopet zvišajo cene za milo.

Slabo stanje setev v Ameriki. Poročila iz Amerike soglašajo, da je letos prezimilo žito v Ameriki zelo slabo. Veliki nalivi, led in mrčes je ugonobil več kakor polovico zimskih setev. V Ameriki bo letošnja žitna letina zelo slaba.

Nemčija vnovič zvišala cene za linolej. Zveza nemških tovarnarjev za izdelovanje linoleja je vnovič zvišala cene za linolejske izdelke in sicer za 15 odstotkov. V teku svetovne vojske so bile cene za linolej v Nemčiji zvišane za 75 odstotkov.

Koliko železa se je izdelalo v Avstriji v mescu februarju 1916. V mescu februarju 1916 se je pridelo v Avstriji zavsem 514.700 meterskih stotov železa, torej za 166.375 meterskih stotov več kakor mesca februarja lanskega leta.

Sodnijske obsodbe v vojake poklicanih oseb. Po poročilih dunajskih listov, je naročilo pravosodno ministrstvo vsem podrejenim kazenskim sodiščem, da morajo postopati v kazenskih zadevah zoper osebe, ki se nahajajo v vojaški službi, ravno tako, kakor če bi bile navzoče pri kazenski obravnavi. Sodnijska obravnava mora biti redno izvršena in se tudi mora redno razglasiti sklep obsodbe. Kazen se pa ne izvrši tako dolgo, dokler se dotična obsojena vojaška oseba ne vrne iz vojaške službe. Namen te odredbe je, da se spisi ali akti o preloženih sodnih obravnavah ne nakupčujejo.

Razporoke v Prusiji leta 1915. V pretečenem letu je bilo v Prusiji 11.065 razporok, leta 1914 pa 11.162, je torej vsled vojne padlo število razporok. Na vsakih 100.000 mestnih prebivalcev je prišlo 232 in na vsakih 100.000 oseb kmetijskega prebivalstva pa 56 razporok.

Velika rudniška nesreča v Pruski Sleziji. V rudniku Preussengrube pri Miehovicach v Pruski Sleziji se je dne 22. marca vršila velika eksplozija. Ponesrečilo je 20 mož, od teh je 11 mrtvih.

Dva nova zemljevida. Kartografski zavod G. Freytag & Berndt na Dunaju VII je izdal nov zemljevid o Balkanskem polotoku ter zemljevid o italijanskem bojišču. Zemljevida sta zelo pregledna. Cena za komad je 1 K 30 vin. s poštnino vred. Priporočamo!

Dopisi.

Maribor. Gostilničarji, kavarnarji, slaščičarji, samostani, vojaški zavodi, učni in vzgojevalni zavodi, jetnišnice i. t. d., ki potrebujejo večje množino sladkorja za svoje goste oziroma gojence, ne dobijo sladkornih kart ampak seznamne knjige o uporabi sladkorja. Te knjige morajo natančno voditi in zapisovati porabljen množino sladkorja. Seznamne knjige se dobijo pri komisiji na Stolnem trgu. Knjiga stane 20 v.

Maribor. Dne 18. marca je na progi Maribor—Tezen prišel 18letni črnovojniški delavec Anton Savron pod vlak. Bil je pri priči mrtev.

Maribor. Umrl je v 80. letu svoje starosti vpojen inženir južne železnice Jožef Nödl. — V visoki starosti 80 let je umrla na Jožefovo hišna posestnica Brigita Prož. — 34letni skladiščni mojster južne železnice Rudolf Rebel je pri premikanju železniških vozov prišel pod kolesa železniškega voza, ki so mu zdrobila levo nogo. Spravili so ga težko poškodovanega v bolnišnico.

ima svoj občni zbor v četrtek, dne 6. aprila t. l., ob 10. uri dopoldne, v sodnijskih prostorih. Dnevni red: 1. Zapisnik zadnjega občnega zbora. 2. Poročilo tajnikovo in blagajnikovo. 3. Volitev odbora. 4. Slučajnosti. K prav obilni udeležbi vabita vse prijatelje naše mladine: načelnik: dr. Josip Kronvogl, c. kr. nadsvetnik; tajnik: J. Kopic.

Vurberg. Občinski odbor vurberški je v svoji redni seji dne 19. t. m. imenoval vpokojenega g. nadučitelja Franca Žihra radi njegovega uspešnega 40-letnega učiteljevanja na tukajšnji šoli častnim občanom vurberške občine.

Ptuj. Dne 21. marca je tukaj umrl veletržec J. C. Schwab. Zadel ga je kap.

Cerovec. V nedeljo, dne 12. t. m., smo zjutraj okrog pol pete ure slišali bučanje in potem precej močan potresni sunek.

Pragarsko. Učiteljica na tukajšnji schulvereinski šoli M. Hlavaček, je premeščena na Koroško.

Mestinje. Kmetijska podružnica Mestinje - Sv. Peter na Medvedovem selu obhaja svoj občni zbor v nedeljo dne 26. marca 1916 ob 3. uri popoldne v gostilni g. Antona Smeha na Mestinju. Vsporedi kakor po navadi. Zelo poučni govor bo imel ravnatelj Bele. Udje iz vseh okolišev v velikem številu na ta shod! Imamo se mnogo pogovoriti. Dobrodošli tudi mladeniči, gospodinjice in vsi, ki se zanimajo za važnost km. tiststva v današnjih časih!

Zreče. Na pustno nedeljo so priredile v domači gostilni gospa in gospodične hčerke g. Kračuna in gospa Jurak veselico v korist ranjenim vojakom. Kljub skrajno slabemu vremenu je bila od domačinov dobro obiskana. Od dobrosrčnih darovalcev se je nabralo 139.23 K ter se takoj odposlalo okrajnemu glavarstvu v Konjice.

Teharje. Katoliško slovensko politično društvo na Teharjih ima svoj letni redni občni zbor v nedeljo popoldne ob 4. uri v kaplaniji. Vsporedi: Poročila odbora in volitev novega odbora.

Teharje. Katoliško slovensko izobraževalno društvo ima svoj redni letni občni zbor v kaplaniji dne 26. sušca, popoldne po večernicah. Poročila odbornikov in volitev novega odbora.

Celje. Kacet R. Modic, doma iz Celja, je prišel v rusko ujetništvo. Nahaja se v Kazanlinsku, vladno okrožje Darjinsk.

Marenberg. V nedeljo, dne 26. sušca, se vrši občni zbor za Mladeniško in Dekliško Zvezo pri podružnici Sv. Janeza Nepomučana na Suhem hribu predpoldne v društveni sobi. Mladeniči in dekleta, udje in prijatelji, vsi na zborovanje!

Zadnja poročila došla v petek dne 24. marca.

Najnovejše avstrijsko uradno poročilo

Dunaj, 23. marca.

Uradno se razglša:

Na vseh treh bojiščih nobenih posebnih dogodkov. Namestnik načelnika generalnega štaba: pl. Höfer, podmaršal.

Najnovejše nemško uradno poročilo.

Berolin, 23. marca.

Francosko bojišče.

Uspeh pri gozdu Avocourta je bil izpopolnjen z zasedenjem francoskih opiralnih točk na višinskih grebenih južno-zahodno od Haucourta. Ujetih je bilo okrog 450 sovražnikov. Sicer se pa celotna slika ni spremenila.

Rusko bojišče.

Rusi so izvrševali svoje glavno napadalno de-

lovanje v večerajšnjih večernih in ponočnih urah. Opetovano so prodirali z močnimi četami proti nemškim postojankam pri območju Jakobstadta na obeh straneh železniške proge Mitava—Jakobstadta, štirikrat proti nemškim črtam severno od mesta Vidzy. Dočim niso na bojni črti severozahodno od mesta Postavy, kjer se je zvišalo število ujetih sovražnikov na 14 častnikov in 889 mož, vsled neizmerno velikih izgub napravili večjih napadalnih poskusov, so napravili opetovano z novo silo navale med jezeroma Narocz in Višniev.

Ceprav so žrtvovali Rusi v teh napadih, kakor tudi pri opetovanih posameznih podvzetjih, na drugem mestu veliko število ljudi in municije, niso dosegli vsled neomajene nemške obrambe nobenega najmanjšega uspeha.

Balkansko bojišče.

Nobenih posebnih dogodkov.

Pred rusko ofenzivo v Besarabiji?

„Corriere della Sera“ poroča, da se ruske čete, ki so se zbirale v zaledju, neprestano in z veliko naglico pošiljajo proti avstrijski fronti ob besarabski meji. Domneva se, da bodo tudi v Besarabiji Rusi že kmalu pričeli z ofenzivo.

Cadorna pred Verdunom.

Berolin, 23. marca.

General Cadorna si bo jutri (dne 25. marca) ogledal francoske postojanke pred Verdunom.

Zasedanje italijanske zbornice preloženo.

Radi odhoda Salandre in Sonina v Pariz je bilo zasedanje italijanske zbornice do dne 6. aprila preloženo.

T. povski dvoboj pred Solunom.

Iz Soluna poročajo dne 23. marca, da se med Avstrijci, Bolgari, Nemci in Francozi pred Solunom vrši srdit topovski boj.

Brzobjavne zveze z Ameriko pretrgane.

Rotterdam, 23. marca.

Sedem kablov med Evropo in Ameriko je na skrivnostni način pretrganih, Delujeta še samo dve podmorski brzobjavni črti, ki pa ste močno obremenjeni. Brzobjavne zveze med Evropo in Ameriko so torej zelo težavne. Listi širijo vest, da so nemški podmorski čolni pretrgali kable. Zveza med Nemčijo in Ameriko se nemoteno vzdržuje po — brezžičnem brzobjavu.

Brazilija bo posnemala Portugalsko?

Iz Londona poročajo:

Sodi se, da bo tudi brazilska vlada sledila vzgledu Portugalske in Italije ter zaplenila nemške in avstro-ogrške parnike v brazilskih pristaniščih, ker so se pojavile največje težkoče, vzdržati promet Brazilije z inozemstvom. Nasproti temu se trudijo nemški kapitalisti v Ameriki zbrati denar za nakup teh ladij. Skupaj z avstro-ogrskimi ladjami gre za okrog 480 parnikov. Ta veliki konzern, ki bi razpolagal z več kakor 4.000.000 tonami, zahteva pripustitev svojih ladij k trgovskemu prometu po vsem svetu. Nemci upajo, da bodo dobili po brazilskih zakonih pravico za nakup ladij in da bodo s tem soglašali tudi aliiranci, toda le pod pogojem, da se denar izroči šele po končani vojni Nemčiji in Avstro-Ogrski.

Razburjeni Angleži.

Iz Londona se poroča, da vlada v Angliji veliko razburjenje, ker je J. Ballin, glavni ravnatelj nizozemsko-ameriške paroplovne družbe v Hamburgu izjavil podravnateljem, ki so došli v Hamburg, da bo Nemčija pomorsko trgovino Anglije z evropskimi državami z vsemi razpoložljivimi sredstvi zabranjevala.

Rusi zasedli Teheran in Ispahan?

Iz Rotterdama se dne 23. marca poroča:

Ruski listi javljajo, da so Rusi v nedeljo, dne 19. marca, zasedli Teheran in Ispahan.

Teheran je glavno mesto Perzije, šteje 250.000 prebivalcev in leži v severnem delu Perzije ob južni obali Kaspiškega jezera. — Ispahan je glavno mesto velike perzijske pokrajine Irak-Adzemi, ima okrog 50.000 prebivalcev in leži 50 km južno od Teherana.

KNJIŽEVNE NOVOSTI.

Koledar za slovenske vojake za leto 1916 je letos gotova najboljši in časi najbolj primeren koledar. Kras ga lepa slika g. arjeva. V koledarju najdeš 10 strani molitev, ki so primerne za družin, o penzijah vdov in sirot, o penzijah invalidov itd. Ob koncu ima tudi vzorce za prošnje na razne urade v zadevi pokoj in penzij. Koledarja se je dozdaj razpečalo med slovenskim vojaštvom že čez 18.000 izvodov. To kaže, kako je priljubljen v jakom na fronti, ki ga enkrat vidijo, ki ga gotovo naroče in ga vsako pričakujejo. Stane pa s poštnino vred 1 K, brez poštnine 10 v manj. Naroči in dobi se v tiskarni sv. Cirila v Mariboru, Koroška cesta 5.

Ranjeni, padli in ujeti.

Pešpolk štev. 47:

Ujeto moštvo:

Tax Henrik, deseterik, Radgona; Tomanič Jožef, nadomestni rezervist; Tome Alojzij, pešec; Toš Janez, pešec; Trambuš Janez, Maribor (Penza, Rusija); Trebše Adolf, nadomestni rezervist, Pobrežje, Maribor (Penza, Rusija);

Unuk Franc, nadomestni rezervist, Maribor; Uranič Nikolaj, pešec; Urbanija Janez, pešec, Maribor. Biš (Rusija);

Viesek Janez, nadomestni rezervist, Radgona, (Penza, Rusija);

Wango Jožef, pešec, Radgona; Weber Franc, nadomestni rezervist, Radgona (Penza, Rusija); Weber Janez, nadomestni rezervist, Radgona (Charkov, Rusija);

Zanič Jožef, pešec, Maribor (Penza, Rusija); Zelzer Franc, nadomestni rezervist; Zelzer Jožef, trobentač, Maribor (Barnaul, Rusija).

Pešpolk štev. 87:

Padlo moštvo:

Kolarič Maksimilijan, Ptuj, Vurberk; Strigl Jožef, pešec, Sv. Florijan, Slovenjgradec;

Volčanšek Filip, pešec, Luče.

Ujeto moštvo:

Bezenšek Ljudovik Janez, deseterik, okolica Konjice (Krasnodorski, Rusija); Blarezina Jakob, nad. rezervist; Bolha Rok, pešec, Sladkagora, (Ufa Rusija); Brečko Franc, poddesetnik, celjska okol. (Rusija); Bureš Franc, pešec (Rusija);

Čatmar Janez, pešec;

Doman Janez, pešec; Durič Anton, pešec, Radgona;

Godec Janez, pešec, Trbovlje (Penza, Rusija); Gorišek Stefan, deseterik, celjska okolica (Penza, Rusija); Gorše Franc, pešec, Staritrg (Nolinsk, Rus.);

Ivanc Ferdinand, pešec, Sv. Krištof (Nikoisk, Rusija);

Jan Leopold, pešec, Velenje (Rusija); Jeraj Alojzij, pešec, Rečica (Rusija);

Kaisersberger Alfonz, narednik, Ptuj (Moskva, Rusija); Kandrič Anton, pešec, Velika Nedelja (Ru-

sija, Penza); Komar Janez, pešec; Korošec Anton, pešec, Ljutomer (Rusija); Kos Maksimilijan, deseterik, Skofjavas, Celje (Petropavlovsk, Rusija); Kosi Matija, pešec, Ptuj (Rusija); Kovač Rafael, nadomestni rezervist, Velenje (Penza, Rusija); Kovačič Anton, pešec, Brežice (Moskva, Rusija); Krajnc Mih., nadomestni rezervist, Brežice (Čistopol, Rusija); J. Krašovec, pešec, Sv. Rupert, Celje (Moskva, Rus.); Krašovic Viktor, deseterik, Sv. Jurij, Celje (Moskva, Rusija); Kronovšek Rudolf, poddesetnik, Braslovče, (Nikolsk, Rusija); Kos Maksimilijan, enoletni prostovoljec (Volsk, Rusija); Kus Karol, četovodja, Celje, Trbovlje (Moskva, Rusija); Koren Alojzij, pešec, okolica Ptuj (Pizzighettone, Italija);

Majcen Anton, pešec, Ljutomer (Penza, Rus.); Malik Alojzij, poddesetnik; Marušič Ciril, pešec; Matjašič Anton, pešec, Ptuj (Rusija); Melanšek Janez, pešec, okolica Šostanj (Penza, Rusija);

Oblak Karol, pešec, Marija-Gradec (Nikolsk v Rusiji); Ogorelec Alojzij (Rusija);

Parfant Ignacij, pešec, Sv. Jurij ob Taboru, Celje (Rusija); Pavliček Franc, poddesetnik, Sv. Miklavž, Ptuj; Petek Henrik, pešec, okolica Ptuj, (Ašabad, Rusija); Pirc Anton, poddesetnik, okolica Celje (Nikolsk, Rusija); Podlunšek Jožef, pešec, Trbovlje (Nikolsk, Rusija); Potočnik Janez, nadomestni rezervist, okolica Ptuj (Penza, Rusija); Predikaka Jakob, pešec, Sv. Lovrenc, Ptuj (Stanovskaja, Rusija); Pušenjak Ferdo, pešec, Ljutomer (Nerčinsk v Rusiji); Pocajt Franc, pešec, Velenje (Tatarsk, Rusija); Praprotnik Alojzij, pešec, Konjice (Berezovka, Rusija); Penič Anton, deseterik, Žusem (Moskva v Rusiji);

Rakuša Janez, pešec, Ptuj, (Novo-Nikolajevsk, Rusija); Rozman Pankracij, nadomestni rezervist, okolica Celje (Moskva, Rusija);

Šimenko Franc, pešec, Brežice (Tatarsk, Rusija); Stropnik Franc, pešec, Velenje (Rusija); Supljina Jožef, nadomestni rezervist; Svigi Martin, pešec, Brežice (Tatarsk, Rusija);

Teichmeister Alojzij, nadomestni rezervist, okolica Celje (Moskva, Rusija); Terčič Florijan, pešec, Slatina, (Rusija); Toš Tomaž, četovodja, Ptuj, (Tomsk, Rusija); Tramarin Janez, pešec; Trojan Just, pešec; Turk Franc, nadomestni rezervist, Sv. Pavel;

Vajdič Karol, poddesetnik, Brežice, Buče (Krasnodorski, Rusija); Verdev Jernej, pešec, Velika Pirešev (Ašabad, Rusija); Verhnjak Leopold, pešec, Slovenjgradec (Kaluga, Rusija); Vincek Franc, poddesetnik, Kamenščak (Krasnodorski, Rusija); Voger Simon, nadomestni rezervist, Slovenjgradec (Krasnodorski, Rusija); Velič Jožef, pešec, Ptuj (Rusija);

Zavec Martin, pešec, Ptuj, (Tatarsk, Rusija). Završnik Franc, pešec, Braslovče; Žnider Vinko, pešec, Smartno, Celje (Novo Nikolajevsk, Rusija); Zorijan Janez, pešec, Ljutomer (Tatarsk, Rusija); Zupanc Marko, tambur, Jurklošter, Celje (Pizzighettone, Italija); Žurga Adolf, pešec (Rusija); Žnidarič Lovro, poddesetnik, Ljutomer (Jelabuga, Rusija).

V seji upravnega sveta Ljubljanske kreditne banke dne 16. marca 1916 je bil računski zaključek za poslovno leto 1915 predložen in odobren. Vstevši prenos dobička iz leta 1914 znaša doseženi čisti dobiček po odbitku vseh upravnih stroškov, davka i. t. d. K 817. 252.05. Ta dobiček je za K 376.914.59 višji od onega v lanskem letu in odgovarja 10 1/4 % delniške glavnice.

Na predlog ravnateljstva je sklenil upravni svet predlagati občenemu zboru ki se vrši dne 8. aprila 1916 poleg statutarnih dotacij izplačilo 6 % dividende — K 24. — za delnico in dodeliti K. 265.202.33 rezervnim zakladom. D videnda bode znašala, ako občni zbor ta predlog sprejme, 2 1/2 % več kakor lani.

Od vojaške oblasti im novani komisar za nakupovanje sena in slame kupim vsako množino sena in slame

Anton Birkmajer,
Maribor, Melle štev. 29.

Pozor kmetovalci!

Ne zamudite takojšnji nakup zanesljivih in kaljivih semen na primer: domača detelja, nemška detelja (lucerna), pesa rumena in rudeča, trava, sploh vsa semena, kakor tudi vrtna in cvetlična od znane trdke Mauthner, ki se dobijo pri domači trdke

Ivan Ravnika, Celje.

V najem

se odda s 1. julijem 1916 gostilna in mesarija z vsemi pripadajočimi prostori v Narodnem domu v Velikovecu, in sicer z ozirom na vojni čas za 1400 K na leto.

Prosilci naj se izvolijo najpozneje do 28. marca t. l. oglašiti s svojimi spričevali pri Hranilnici in posojilnici, Velikovec. Koroško.

153

Tiskarna sv. Cirila v Mariboru

Koroška cesta št. 5,

priporoča sledeče molitvenike:

B. Bartol: Hoja za Marijo Devico, K 1.60.
B. Bartol: Nevesta Kristusova, zl. obr. K 3.40, rud. obr. K 2.50.
F. S. Bezjak: Marija žalostna mati 1887, K 1.50, zl. obr. K 2.—.
Bleiwels: Hči brezmadežne. Nauki za dekleta. Rud. obr. K 2.50.
Bleiwels: Tolažba dušam v vica, rud. obr. K 1.20, zl. obreza K 2.—.
Jože Čede: Sveto opravilo 1913, K 1.20, zl. obr. K 1.50, do K 3.60.
Jože Čede: Malo sv. opravilo. Molitve za mladino. Rud. obr. 70 v; zl. obr. K 1.—.
Čigon Karol:
Angel varih, zl. obr. 60 vin.
Nebesa, naš dom. Razne vezave od K 1.50 do K 2.70.
Rajski glasovi. Razne vez. od K 1.40 do K 2.50.
Skrbi za dušo. Razne vez. od K 1.40 do K 2.50.
Godec Janez:
Kraljica vseh svetnikov in pomočnica kristjanov. Razne vez. od K 1.40 do K 2.50.
Češčena Marija. Razne vez. od K 1.20 do K 2.50.
Kvišku srca, molitvenik za otroke. Razne vezave od K 1.— do K 1.80.
Alfonz Ligvorij-Furlan: Prava nevesta Kristusova. Dve knjigi skupaj vezani K 3.—.
L. Herg: Venec pobožnih molitev in svetih pesmi za očitno in domačo službo božjo bogoljubnih kristjanov. 8. izdaja, rud. obr. K 3.—, zlata obr. K 3.50, K 4.— in K 4.20.
L. Herg: Venec sv. pesmi za domačo službo božjo (za se vezane samo pesmi) K 2.—.
A. Kalan: T. Kempčana: Hoči za Kristusom. K 2.—.
Dr. A. Karlin: Priprava na smrt K 2.20.
Kerčon: Rafael, ali nauki in molitve za odraslo mladino 1895. Rud. obr. K 1.—, zlato obr. K 1.60.

Fr. Kosar: Nebeška hrana I. in II. del, po K 2.20.
Lintelo, Mladini! Pogosto in vsakdanje sv. obhajilo. 30 vin. 20 iztisov ali več po 25 vin.
J. Pagani: Presv. Rešnje Telo. Zlata obreza K 2.20.
Dr. J. Pajek: Sv. Jožef. K 2.—.
J. Pavlič: Gospod, teči mi pomagati! K 2.—.
Podgorec: Sv. Spoved. K 2.—.
Pristov: Vir življenja in svetosti. Zlata obreza K 2.40.
Jožef Rozman: Družbine ali dekliske bukvice. Z rudečo obrezo K 3.—, z zlato obrezo K 3.50, K 4.—, in K 4.20.
Rozman: Krščanski vojak. Pouk slovenskim mladeničem, ki so vpoklicani v vojaško službo. Broš. 80 vin.
Seigerschmed: Sv. Družina. K 2.—.
A. M. Slomšek: Življenja srečen pot. Nauki, vzgledi in molitve za mladeniče 1893. K 2.20.
Dr. J. Somrek: Prijatelj otroški ali darilo pobožnim šolarjem. Zlata obreza s sekiricami 50 vin., zel. obreza s sekiricami 40 vin., brez sekiric 36 vin.
Walser: Večna molitev pred Jezusom v zakramentu ljubezni. Veliki tisk. Rudeča obreza K 3.—, zlata obreza K 3.40.
Dr. J. Walter: Sv. rožni venec. K 2.—.
J. Zupančič: Dušna pomoč za bolnike. Molitve za umirajoče kristjane 1887. K 2.60.
Slava Gospodu (velike črke). K 2.80.
Družbenik Marijin. Molitvenik za Marijine družbe. Rudeča obreza K 1.50, zlata obreza K 2.30, šagrin K 2.80.
Družba vednega češčenja v lavantinski škofiji. Dve molitveni uri pred sv. Rešnjim Telesom. Broš. 20 vin., vez. 30 vin.
Duhovni vrtec ali molitvenik za katoliško mladež s podukom za sv. birmo 1893. 80 vin.
Duhovno veselje, molitvenik za mladino. Razne vezave od K 1.40 do K 2.50.

Vrhove S. I.: Migljaji na razpotju življenja. Rudeča obreza 90 vin., zlata obreza K 1.10.
Božja pot na sv. gore. Popolen molitvenik. Zl. obr. 80 vin.
Lepo življenje in srečna smrt. Rudeča obreza K 1.40, zlata obreza K 1.80.
Gospod, usliši moje molitve. Razne vezave od K 1.40 do K 2.50, Lepote najčistejšega Srca Marijinega. Komad 8 vin., 100 komadov K 7.—.
Marija, kraljica src. Nauk o pravi pobožnosti do Matere božje, Rudeča obreza K 1.60, zlata obreza K 2.40.
Obljube presv. Srca Jezusovega. Komad 10 vin., 100 komadov K 9.—.
Sveta ura ali kažipot v nebeških domovino. Razne vezave od K 1.40 do K 2.50.
Segula: Na Kalvarijo, obsega 30 križevih potov in razne pobožnosti v čast trpljenju Kristusovemu. Cene K 2.50, K 3.20, in K 3.50. Po pošti 20 vin. več.
Zemljšč: Marijino življenje. Broš. K 1.50, vez. K 2.—.
Tolažba nebeška. Velike črke, zlata obreza K 1.50.
Dušni vodnik v srečno večnost. Velike črke. Rud. obr. K 3.—.
Molite bratje! Velike črke. Rudeča obreza K 1.20, zlata obreza K 1.80.
Popotni tovariš za tretji red. Rudeča obreza K 1.80.
Pot v nebasa za tretji red. Rudeča obreza K 1.80, zlata K 2.40.
Furlan: Trinajst torkov v čast sv. Antonu Pad. Rudeča obreza K 1.20.
Scheyring: Sv. Anton Padovanski. Rudeča obreza K 1.20, zlata obreza K 2.40.
Pot k Bogu. Rudeča obreza K 1.20, zlata obreza K 1.60.
Baraga: Dušna paša. Rudeča obreza K 1.40.
Ključ nebeških vrat. Velike črke. Rudeča obreza 90 vin.
Getzemani in Golgota. Rudeča obreza K 2.60, zlata obr. K 3.60.

Denar se najboljšje pošlje naprej. Za poštnino je treba dodati za vsako knjigo 10 vin.

SIROLIN "Roche"

Prsne bolezni, oslovski kašelj, naduha, po influenci.

Kdo naj jemlje Sirolin?

1. Vsak, ki trpi na trdnem kašlju. Lažje je obvarovati se boleznin nego jo zdraviti.
2. Osebe s kroničnim kašljem bronhijev, ki s Sirolinom ozdrave.
3. Vdružljivi, katerim Sirolin znatno olajša naduho.
4. Škrofuzni otroci, pri katerih učinkuje Sirolin z ugodnim vplivom na splošni počutek.

Se dobi v
vseh lekarnah
in A.M.

Priporočam č. duhovščini in slavnemu občinstvu svojo bogato zalogo raznovrstnih sveč. Voščene sveče prodajam kilogram po 5 K, milisveče pa zavojček po 2 K 40 v. Vosek kupujem kilogram po 2 K 40 v.

Duchek Franjo, svečar,
Maribor, Viktringhofova cesta.

Naznanjam, da sem odprl
odvetniško pisarno
v Celji na ringu št. 9.

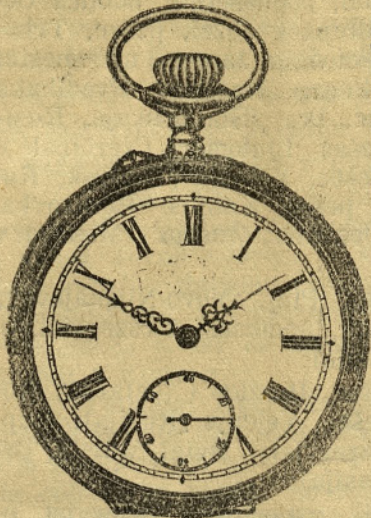
Ivan Erhartič,
sodni svetnik v p.

Knjigarna, umetnine in muzikalije.

Goričar & Leskovšek
Celje

trgovina s papirjem, pisalnimi in risalnimi potrebščinami na debelo in drobno, priporoča: trgovcem in preprodajalcem velikansko izbero dopisnic XX po raznih cenah. XX
Za gostilničarje: Papirnat servijete vsled novih predpisov namestnje v Gradcu po zelo nizkih cenah.

Ure! Ure!
V veliki izbiri in po nizkih cenah.

Srebrne ure za fante od 7 K
Srebrne ure damske od 8 K
Srebrne verižice od K 2 40
Sreb. verižice damske K 3 60
Zlate damske ure od 26 K

Za vsako uro se jamči!

Precizijske ure, Schaffhausen,
Zenith, Omega, Eterne

Očala: Za kratkovidne nova,
zboljšana stekla.

Franjo Bureš Maribor

urar, zlatomer in očalar,
Tegetthofova cesta 39. Prvi urar od glav. kolodvora.

URE

Točna postrežba

Velika zaloga ur, dragocnosti, srebrnine in optičnih reči po vsaki ceni.

Tudi na obroke. - Ilustr. cenik zastoj. - Gramofoni 20-200 K

Niklasta remont-ura K 5 50
Pristna srebrna ura K 7 -
Original omega ura K 24 -
Kuhinjska ura K 10 -
Budilka niklasta K 8 -
Poročni prstani K 2 -
Srebrne verižice K 2 -

Večletno jamstvo.

Nasl. Dietinger
Theod. Fehrenbach

urar in očalar
MARIBOR, Gosposka ul. 26
Kupujem zlatino in srebro.

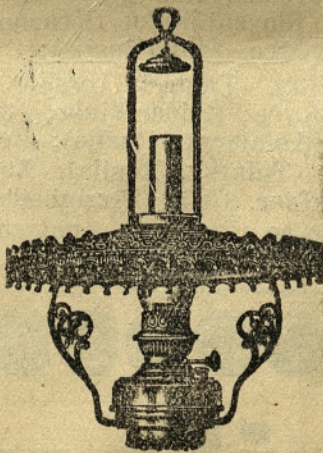
Dva dijake ali dve gosp. dčali se vamej na stanovanje in hrano Maribor, Badgasse 11, levo 7.

Augst Günther

svečar v Slovenjem gradu
kupi vsako množino

čebelnega voska in voščin
po najvišji ceni.

Naročajte in
razširjajte
„Stražo“!

Edina štajerska steklarska narodna trgovina
Na debelo! Na drobno!

FRANC STRUPI ::: CELJE
Graška cesta

priporoča po najnižjih cenah svojo bogato zalogo steklene in porcelanaste posode, svetilk, ogledal, vsakovrstnih šip in okvirjev za vodobe. — Prevzete vse steklarske del pri cerkvah in stavbah.
Najsolidnejša in točna postrežba.

Kmečka hranilnica in posojilnica v Ptuj

registrirana zadruga z neomejeno zavezo.

Uradne ure

se vsake ure, vsak petek in vsak sobotni dan od 8. do 12. ure in vsake nedelje od 8. do pol 10. ure dopoldne. Vplačuje in izplačuje se redno samo ob uradnih dnevih. Pojasnila se dajejo vsak dan od 8. do 12. ure dop.

Uradni prostori

se nahajajo v minoritskem samostanu v Ptuj.

Hranilne vloge

obrestuje po 4 1/2 %, od 1. in 16. v mesecu po vložitvi in do 15. in zadnjega pred dvigom. Nevzdignjene obresti se koncem junija in decembra vsakega leta pripišejo glavnici ter kakor ta-le obrestujejo. Sprejemajo se hranilne knjižice drugih zavodov kot vloge, ne da bi se pri tem obrestovanje kaj prekinilo in ne da bi stranka imela pri tem kakih potov ali sitnob.

Na razpolo so strankam brezplačno poštno-hranilne položnice št. 118.060 in domači nabiralniki.

Posojila

se dajejo na vknjižbo po 5 %, na vknjižbo in posojilo po 5 1/2 %, na menice po 6 %, na zastave vrednostnih listin in tekoči račun pod ugodnimi pogoji.

Prevzamejo se dolgovi pri drugih zavodih in zasebnih, prošnje na sodnijo za vknjižbo in izbris vknjižbe da posojilnica brezplačno, stranka plača same koleke.

Ljudska hranilnica in posojilnica v Celju

registrirana zadruga z neom. zavezo

Obrestuje hranilne vloge po

4 1/2 %

od dneva vloge do dneva vzdiga.

Rentni davek plača posojilnica sama.

Daje posojila

na vknjižbo, na osebn kredit in na zastave vrednostnih listin pod zelo ugodnimi pogoji. Prošnje za vknjižbo dela posojilnica brezplačno, stranka plača le koleke.

Uradne ure

za stranke vsak delavnik od 9. do 12. ure dopoldne.

- Posojilnica daje tudi domače hranilnike.

v lastni hiši (Hotel „Pri belem volu“) v Celju, Graška cesta 9, I. nadstr.